

ВСУГМА

1950

липень

ч. 21

ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

Війна в Кореї і національно-визвольна політика

Сучасна війна в Кореї є лише одним з інцидентів, що постав у висліді ризалізації між собою світових потуг за закріплення світових позицій посідання, здобутих у висліді минулой другої світової війни.

Хибна, безпринципна і в основі своєї імперіялістична політика більшості західних держав супроти азійських народів об'єктивно прокладає шлях для російського імперіялістичного наступу через обтуднє зовнішнє підтримування ним національних змагань цих народів з одночасовою внутрішньою пінегратцією комунізму і комуністичної партії, які зсередини фактично нищать національний зміст змагань цих народів.

Ми глибоко співчуваємо трагедії корейського народу, який став об'єктом інспірованої організованої, підсичуваної ззовні внутрішньої промадливської війни, в якій брат вбиває брата. Вину за це поносять російський імперіалізм, який є першим і фактичним спричинником шалючої проти корейського народу війни.

Але й ті держави, які по заміненні другої світової війни, землю і народ Кореї, яка не була їх спричинником, ні учасником цієї війни, а поневоленою нацією, — поділили на дві частини, північну і південну, і цим заклали основи для війни проти корейського народу, — фактично потурали плянам російського імперіалізму супроти Кореї.

Корейська війна, як одна з сьогоднішніх актуальних ланок єдиного ланцюга всеобіймаючого наступу російського імперіалізму, є однією з нагод ще раз перевірити, винеснити й уточнити, на основі

досягнутих останніх літ, основи української національно-визвольної політики, її стратегії і тактики боротьби, зробити її дійовим інструментом нашого кважичасного поступання і склонити її від збивання на чужі манівці, у висліді чого усунути небезпеку втягнення української політики в сателітну роль при чужих політиках, а революційне змагання нації за свою державу від небезпеки перетворення в поганій для чужого поля.

І

Одинокий шлях до визволення України і відновлення Української Самостійної Соборної Держави — це національно-визвольна війна українського народу з російським імперією, яка нині зветься СССР.

Революційно-визвольна боротьба власними силами, в усіх умовах, без огляду на міжнародну ситуацію.

Український націоналістичний рух веде віроломні змагання народу послідовно тим шляхом.

На успішне розгортання революційно-визвольної боротьби складаються такі чинники:

а) зрост революційного потенціалу, динаміка і підготовленість визвольних сил нації до початку розгортання боротьби — в повстанні і революційну національно-визвольну війну;

б) поширення революційної протибільшевицької і протиросійської боротьби серед інших народів, зміцнення визвольного фронту народів поневолених московським імперіалізмом;

в) внутрішня ситуація в СССР, зокрема наслідки протибільшеви-

ІЗ ЗМІСТУ:

Фронт поневолених націй

Соціально-економічні проблеми української національно-визвольної революції

В боротьбі з НКВД

вицьких дій революційних сил, реакція народних мас на соціальне уярмлення, заломання і кризи в більшевицькій системі.

Сприяючими чинниками є:

Міжнародна стуниця, відносини між СССР і зовнішніми силами, наскільки вони з'являють і тримають в напінні більшевицькі сили, сприятливе відношення зовнішніх сил до визвольної боротьби підсуетських народів.

Наявність, сила, ширина і глибина та революційна напруга трьох основних складників, з яких складається процес національно-визвольної боротьби вирішує її остаточний вислід. Найтежча зовнішньо-політична ситуація СССР і наявіть повний його мілітарний розгром у зовнішній війні і при найбільшій сприятливому відношенні зовнішніх сил до ідеї національно-державного визволення України без «чізованої» суверенної організованої і незалежно діючої власної сили, волі Україні не принесе.

ІІ.

Сучасне міжнародне положення треба уважати переломною фазою найчорнішого періоду «новітньої» історії — найвищого піднесення й розвитку московського імперіалізму — найбільшої «штабової» форми збряди — комунізму-більшевизму.

СССР, війною проти нього Німеччини в 1941 році, був виведений зі стану «світового арбітра і виз-

волителя всього світу», який він зумів зайняти на початках світової війни, і не зі своєї волі опинився в стані «союзників» — противників Німеччини: замість единого «світового визволителя» став одним з «великої трійки».

Держави заходу, світові потуги, з реального і конкретного часового власного інтересу в обличчі безпосередньої небезпеки від Німеччини, прийняли і співпровадили з цим «союзником» та в процесі війни і по ІІ закінченні шукали тривалого співживлення і співпраці з СССР на тій основі, що він, СССР, затамує свою «програму максимум» і вкладається в якусь схему світової політичної системи, розбудованої на засаді «сфер впливів», співіснування geopolітичних комплексів і т. п.

Ціною такого миру між СССР і західними державами мали бути ті народи, які до того часу впали жертвою російського імперіалізму.

Завдячуячи такій політиці західних держав по закінченні другої світової війни, большевики не мали жодного зовнішнього противника і всю свою енергію спрямували передусім на поборення визвольних рухів поневолених ними народів, що в часі війни широко розгорнулись, на закріпощення новопідбитих країн і на підготову дальших загарбань.

Поруч з тим російський імперіалізм став розгорнати свій наступ в різних напрямках, на різні народи, методами внутрішнього розкладу, підміновування і безпосередньої агресії. Зокрема в східній Азії московська експансія осигура величезних здобутків.

Це дозволило до остаточного краху систему політики «великих трьох» і виявило ІІ безнадійність і ефемерність.

Стан ілюзорної рівноваги захищено і в різних кінцях земної кулі дійшло до безпосередніх мілітарних зударів. Цим започатковується новий етап взаємин між СССР і його «союзниками».

Новим в цьому етапі є те, що одна з великорішав — ЗДА, перейшла до мілітарних протидій прямо і безпосередньо власними силами.

Але ця зміна характеру відносин відноситься до методів політики супроти большевизму, а не до зарадничих цілей цієї політики.

Цілі політики західних держав супроти СССР, нині доконуваної новими методами — вживанням зброї, залишаються старі: привернуті і зберегти дотогодний стан

розмежування впливів між західним блоком держав і СССР і, у висліді того, дійти до стабілізації відносин і співживлення з СССР.

В тій політиці заложені зasadиче погодження з існуванням московського імперіалістичного большевизму, з цілою його суттю і практикою супроти уявлених ним народів, пасивне незainteresовання долею і змаганням тих народів.

Гасла оборони народів перед большевицьким поневоленням, винищуванням, гасла захисту демократичних свобод і форм життя, під якими західні держави протистоятьться большевизмові, в їхній політиці й надалі відносяться тільки до тих країн, на яких їм спеціально залежить, щоби вони не попали під большевицьке панування. У випадку Кореї західні держави підтримують «ідею свободи» тільки для південної частини корейського народу, а північну й далі готові лишити на поталу большевизмові, цебто розрізати корейський народ на дві частини, помимо того, що міжнародними договорами і актами ОН гарантовано державну незалежність одної і цілої країни. Отже насправді йде про збереження розмежування сфер «впливів» через живі національні органи.

III.

Сучасну політичну ситуацію в світі формує не тільки протистояння двох силових блоків великорішав — СССР і його сателітів і держав Заходу. Не меншу, а в остаточному висліді вирішальну, роль відіграють визвольні змагання поневолених народів у цілому світі за свою самостійність і за державну суверенітет, що творять собою комплекс третьої сили і поруч обох протистоянних блоків формують міжнародний уклад сил.

Рівночасно всередині численних народів відбуваються процеси глибоких зрушень в сферах духовності, внутрішніх політичних і суспільно-економічних відносин, що в своїй сукупності формуються в національну ідею і націоналізм, як універсальну політичну систему, як підставовий чинник світової організації цілого людства.

Західні держави недоцінюють або нечують значення і рушійну силу національної ідеї і визвольних рухів поневолених народів, вони не дають розв'язання самостійницьким змаганням народів своїх колоній і не хочуть зайнятися активної прихильної постави до визвольних рухів народів під большевицької

Европи і Азії, як цього вимагає спільнота для всіх людей і народів справа боротьби з російським імперіалізмом і його міжнародним знаряддям — большевизмом. Натомість большевизм, наскрізь ворожий національній ідеї по своїй природі, який нещадно винищує національно-самостійницькі стремління і сили поневолених Росією народів, намагаючись закрити це пропагандою нібито самостійних держав-сателітів, союзних національних республік в складі СССР, — поза власними кордонами виступає як речник національної ідеї, підтримуючи і спомагаючи самостійницькі змагання колоніальних і піззалежних держав і народів, підсилює їх боротьбу проти західних держав і намагається спрямувати їх боротьбу на комуністичні тори з метою виперти західні держави з тих країн і через систему комуністичної внутрішньої організації життя цих народів загарбати їх під своє панування.

Революційно-визвольна боротьба України і цілого протибольшевицького блоку народів ведеться осамітнено, власними силами наших народів, без жодної підтримки з боку західних держав.

Ця боротьба була, є й буде найпевнішим, незмінним і в кожній ситуації активним, передовим чинником у світовому фронти проти большевизму і загарбницького російського імперіалізму всіх форм.

Визвольний протибольшевицький фронт поневолених народів у світовому змаганні двох ривалізуючих блоків творить третю силу, різну від обидвох своїми цілями, свою якістю і способами дії.

В доцьогодній політиці західних держав, зокрема ЗДА, немає жодних серіозних пропозицій позитивного відношення до нашої національно-вільської, протимосковської (протибольшевицької) боротьби і до її цілей — знищення большевизму і всякої загарбницького російського імперіалізму, розподілу СССР і побудови самостійних національних держав досі поневолених народів.

Коли доцьогодній такий стан міг оправдуватися бажанням мирного співживлення і «союзницької» співпраці з СССР «за всіку ціну», то в міру того, як «холодна війна» переростає в гарячу, — надаліше залишення цієї політики наочно доводило б, що чинники, які кермують політикою західних держав, передусім ЗДА, В. Британії і Франції, мають засадничо інші цілі су-

проти СССР і наших народів, ніж ті до яких змагає наша боротьба — розвал і розподіл російської імперії — СССР — і побудова національних держав.

IV.

Немає поважних виглядів на здійснення бажань західних держав, щоб збройний конфлікт у Кореї і ціле напруження ситуації швидко закінчилось приверненням попереднього стану розмежування сфер впливів і щоби у висліді йхньої рішучої постави наступила стабілізація відносин — ширше і призвале порозуміння з СССР.

Большевики не хотять жодної дійсної стабілізації, ані миру, і не думають припинити дальншого походу свого імперіялізму...

Большевики всіма силами стараються, щоб розгорілась і поширилась війна західних держав з самостійницькими і комуністичними рухами народів східно-головеної Азії, на Малих, в Кореї і з комуністичним Китаєм. Розпаливши війну між західними державами і азійськими народами, Москва буде п' всякими способами підтримувати, підсичувати і поширювати в тих цілях, щоб західні держави втратили багато сил, втратили до себе всяке довірія у величезних мас азійських народів. На тлі того мав би нехомірно зрости воєнно-політичний престіж СССР, як потути, що це не сказала свого слова і яка вирішить ціле змагання: через вступлення в найдогоднішому моменті в одверту війни або, при не-корисному для неї розвиткові, шукати іншого, тимчасового, компромісового виходу у вигляді «посередництва» у «мирі» Китаю з ЗДА і т. п.

Ставка політики західних держав на те, що конфлікт у Кореї при їх рішучій в ньому поставі і мілітарній реакції, поставить тверду межу дальншому наступові російського імперіялізму і доведе до мирної стабілізації і співбірці між західом і СССР — неправильна. В ній заложене бажання примиритися з большевизмом коштом тих усіх народів, які впали вже його жертвою.

Для всіх народів, які змагаються за своє визволення з під російського поневолення таке спрямування політики західних держав є шкідливе.

Але воно так само шкідливе для справи захисту від російського імперіялізму решти світу, в тому числі і самих західних держав.

Розглядаючи цілісно сучасну поставу західних держав супроти Ро-

сії в Кореї мусимо оцінити позитивно саму методу поступування — рішучу, мілітарну відсіч, хоч сама зasadничі ціль тієї політики є неправильною.

Можна припустити, що за направою в методі і на одному відтинку, під впливом чинника національно-визвольних війн поневолених народів і ймовірного перекликення конфлікту на інші терени, прийде також направа і в цілях політики Західу.

V.

Революційно-визвольна боротьба України й інших народів проти большевицького блоку своїми цілями, способою непереривно дією і своїм потенціалом в напрямі докорінного знищенні большевизму і російського імперіялізму, являється найбільше сталим і радикальним чинником у протибольшевицькому фронті.

Протибольшевицькі потягнення, а наїть мілітарні виступи різних держав, хоч би вони мали і дуже велику силову напругу, поскільки їх дія не має ціллю знищенні російського імперіялізму, а тільки змущення його до деяких уступок, не матимуть такого значення для ладу і спокою в світі, як національно-визвольні революції поневолених народів.

В міру поглиблования, поширення політичних і мілітарних конфліктів між СССР і іншими державами і розпалювання нової світової війни, повинен відбуватися процес наближення і вирізновання постави тих держав до зasadничого становища антибольшевицького Бльоха Народів.

Доки західні держави не йдуть на повне знищенні большевизму і російського імперіялізму, на розвал СССР і відродження на його руїнах національних держав поневолених нині народів, а змагають тільки до притиснення большевицької агресії і експансії, хоч би для того вели відкриту війну, доти немає підстав, щоби зв'язувати наші визвольні змагання з їх політикою і з їх конфліктами.

Ми можемо і будемо використовувати спрятливі для нашої боротьби нагоди й ситуації, так само, як наша визвольна боротьба об'єктивно є корисним чинником для чужої політики і акції спрямованої проти СССР.

Визвольні змагання України й інших народів можна було б зв'язувати з протибольшевицькою боротьбою чужих держав тільки на платформі союзницького від-

ношення, при зобов'язуючому узгоджені цілей і при належному заохоченні наших батьківщин і потреб нашого фронту боротьби в цілості ведення війни.

В кожній міжнародній ситуації, без отгляду на відношення зовнішніх сил до нас, до наших змагань, ми своєю боротьбою проти російського імперіялізму і большевизму об'єктивно причиняємося до оборони цілого світу. Боротьба України і всіх народів, об'єднаних в АВН, постійно виконує ту місію.

Кожен українець і кожна українська збрінота закордоном, виконуючи свій обов'язок супроти Вітчизні тим самим служить справі оборони всіх народів і захисту найвищих людських цінностей Божої Правди на землі перед большевизмом — чи розуміють це і доцінюють чужинці чи ні.

Кожний труд і кожна жертва українських сил, української крові у боротьбі з большевизмом має найбільшу вартість і ефект, як для України так і для цілого людства, коли вона віддана на українському визвольному фронті або для нього.

Всі українські політичні і військові старання закордоном повинні бути спрямовані на підсилення революційно-визвольної боротьби на рідних землях — всіма дорогами, всякими способами і з усіх частин світу.

Всі українські закордонні чинники і кожен українець повинні цілою свою поставою і роботою відразу заступати в цих питаннях позиції українського революційно-визвольного руху і згідно з ними поступати.

Треба докладати всіх старань, щоби світ, усі народи, як керуючі державні чинники, так і широкі маси, знали і вірою оцінювали наше становище — як і за що ми боремося, яка політика і спосіб боротьби з большевизмом доцільні й успішні, а які даремні. Тим причинимось до того, щоби політика і постава різних держав супроти большевизму стала на правильний шлях.

Кожне поступування по лінії безпринципного пристосування і мінімалізму в справах відношення до СССР, поступування, яке неадіє з ними зasadами національної політики, яке створює баламутство що до позицій національно-визвольної боротьби, яке обчислене на хилевий ефект по зasadничій неправильному шляху — немає жодної вартості для справи визволення України і для переборення большевизму.

Фронт поневолених націй

Одним з найбільшихся осягів революційної політики українського націоналізму в останньому десятиріччі є чирина реалізація ідеї спільногого національно-визвольного фронту всіх поневолених російською імперією народів.

Ідея суверенності нації у власній державі, на яку спирається український націоналізм, є універсальною світовою, вселесподською ідеєю. Але, як і кожна ідея, вона має реальні значення тоді, коли воно на свідомою волею і чинами застосовується в практичне життя.

Універсальність ідеї націоналізму для всіх націй цілого світу в історії новітнього українського націоналізму і української політичної думки є не новою. Вже геніальний Шевченко в своїх творах її виразно сформулював відносно до цілого світу і кожної нації, але в реальній національно-визвольній політиці і боротьбі ця універсальність ідеї націоналізму не находила свого втілення. Більше того, в 1917 році в практичній політиці тодішнього національного проводу, універсальність ідеї націоналізму була поставлена на службу антинаціоналізмові. Органічне единство ідеї і чинів всіх поневолених Москвою націй було використано для того, щоби з ініціативи Центральної Ради скликати в Києві з'їзд представників поневолених народів для ... обмірковання і узгодження політичних дій поневолених Москвою народів для виятування єдинства «демократичної» Росії. Таке політичне спотворення самої ідеї націоналізму, ідеї державно-політичного унезалежнення поневолених націй, розуміється не могло не тільки сприяти створенню единого фронту поневолених народів для боротьби за своє право на існування, але й вбивало саму ідею українського націоналізму.

В часі між двома світовими війнами українська політична думка, український націоналізм, питання чинного урухомлення в певній політичній системі ідеї співпраці націоналізмів поневолених націй теж належної уваги неприділив. Більше того, в часі між двома світовими війнами, ворожими націоналізмові політичними силами, посилено ширялись викривлені і фальшиві підмінки міжнаціональної співпраці в вигляді всіляких малих антант

дрібних імперіалістів (Польща, Румунія, Чехословаччина і другі) — сателітів великих імперіалістичних потут. Для взаємної же імперіалістичної боротьби імперіалістами і ворогами націоналізму висувались для поневолених націй всілякі ідеї федерацій, межимор, і т. п.

Здається ми не помилтимось, коли скажемо, що політика революційного фронту поневолених націй, як реальний чинник, і усвідомлена система дій зродилась і закорінилась на полях боїв Української Повстанської Армії з Москвою. Інакож ворожа пропаганда денунціює на адресу УПА, що з ній, в ІІ рядах боровся «інтернаціональний зброй» (збиранина). Ця пропаганда прекрасно знає, що це за «збиранина». Це вояки-націоналісти майже всіх поневолених Москвою народів, що в рядах УПА, як поодинокі особи або окремі національні з'єднання зі своєю командою і політичним проводом, боряться за свої національні цілі.

Ці цілі прекрасно усвідомлює один з вояків УПА (псевдо Коля), коли він, розказуючи своїм українським побратимам зброї про свій Казахстан, про свою батьківщину, ледве опанованою українською мовою, каже:

«Коля с вояк казахської УПА!»

І саме ці вояки і старшини поневолених Москвою націй, перебуваючи в рядах УПА і воюючи за вільний Казахстан, Азербайджан, Грузію, Білорусь — за свою націю, в перерви між боями, властиво у їх вогні, в 1943 році створили АБН — організаційно-політичне завершення ідеї спільноти революційно-визвольної боротьби всіх поневолених Москвою націй.

Ці великі національні політики, в мундурах рядових вояків, сержантів, лейтенантів, маєрів УПА, досягали великого діла: ідейну універсальність націоналізму перетворили в чинну систему міжнаціональної революційно-визвольної співпраці поневолених націй в їх боротьбі за свої цілі. Духовно-ідейний солідаризм націоналізмів різних націй найшов своє дійове визершення в спільній, координованій системі боротьби.

З погляду етико-морального всієї націоналізм вільної від чужоземного поневолення нації є морально відповідальним за всяке

насильство і поневолення іншої нації де б воно на земній кулі не відбувалось. Тим більшою і тим конкретнішою є політика і моральна відповідальність українського націоналізму, як найбільшої сили протиставної московському імперіалізму, за долю інших поневолених Москвою націй; які передувають в однаковому стані з Україною.

Це політико-моральне, духовне единство поневолених націй в їх боротьбі за свої цілі, як нерозривна цілість, збігається з егоїстичним, здоровим, інтересом кожної поневоленої нації. Найвищі моральні основи є лише висловленням найвищого, розумного і доцільного, егоїзму. Хіба мудрість: «Не бажай другому того, чого собі не бажаєш» не є висловом одночасово і найвищої моральної норми для цілого людства, кожної нації, людини і одночасово нормою здорового індивідуального і національного егоїзму?

Познано і найвищою перемогою українського націоналізму буде стан, коли російська імперія перестане існувати і всі народи нею поневолені дістануть національно-державну волю. Без того познаної перемоги Україна мати не може, або ця перемога буде частковою і сумнівною. Коли б, наприклад, Україна державно відірвалась від російської імперії, а Казахстан чи нації Кавказу залишились в ІІ складі, то це було б різнозначним з тим, що суверенність української нації і держави перебуває у величезній небезпеці від московського імперіалізму. Тому стан, коли Україна стала б вільною, а якесь інша поневолена Москвою нація, залишилась в складі поневолених імперією, треба було б вважати за неосягнення Україною цілей українського націоналізму, а лише етапом до того, станом часового перепочинку в боротьбі, паззою.

Усвідомлення цього політичної думкою українського націоналізму і прийняття ним політичного постулату про те, що без розгрому московської імперії і розподілу ІІ на національні держави всіх без винятку поневолених імперією народів, не може бути осягнене визволення України, є одним з основних постулатів української національно-визвольної політики.

Це заложення одночасово є на-
ріжним каменем національно-віз-
вольної політики кожного іншого,
уярмленого Москвою, народу: без
національно — державного визво-
лення України не може повстати чи
реально втіматись національно-
державна сувереність Естонії,
Литви, Латвії, Польщі, Білорусі, на-
цій і їх держав Кавказу і Туркестану
(Азербайджан, Грузія, Вірменія,
Козацька Держава, Казахстан,
Узбекістан, Туркменістан) і
інші, а сувереність Болгарії, Румунії,
Угорщини, у великий мірі
Туреччини, Греції і інших, не
кажучи про нації і держави, роз-
ташовані здовж азійського кор-
дону ССР, перебуває під знаком
запиту.

Саме в п'ому закладено орга-
нічність і невідкличність політич-
ної системи і ідей фронту понево-
лених і загрожених поневоленням
націй для перемоги їх над мос-
ковським імперіалізмом.

Фактом свого геополітичного ста-
новища в системі московської ім-
перії, своєю величиною Україна
творить стрижень системи органі-
зації фронту поневолених Москвою
народів. Від фактичної боротьби
України і П вкладу в національно-
візвольні революції всіх понево-
лених націй залежить вирішальна
частка в загальній перемозі. Цієї
об'єктивної ролі української націо-
нально-візвольної боротьби у фрон-
ті поневолених націй не можна і ні
негувати, ні обмежити без загрози
остаточним цілям українського на-
ціоналізму і національним інтересам
всіх поневолених націй.

Ця обставина накладає на Украї-
ну, на її національно-візвольну
політику виключно великі і ви-
рішальні, для успіху боротьби
фронту поневолених народів, за-
вдання.

Фронт поневолених народів, в
осередку якого стоїть Україна,
обіймає собою величезні простори,
населені різними націями, різних
рас, різних релігійних систем, різ-
номанітного культурного і історич-
ного укладу. Часто відносини між
сусідніми націями ускладнені і об-
тяжені різноманітними суперечка-
ми і антагонізмами, що нашарову-
вались віками; часто ці антагонізми
між поневоленими націями інспі-
рувались і підстачувались понево-
лювачем антагонізуючих націй за
принципом >поділай і володій!<. В
цих умовах прийняття фронтом по-
неволених націй єдиних об'єдну-
чих для дії політичних ідей, єдиної
стратегії національно - візвольної

боротьби, єдиної тактики боротьби
є найважнішою основою перемоги.

»В своїй хаті своя правда«, (Т.
Шевченко) передложене на полі-
тичну мову «суверенна соборна на-
ціональна держава». Кожного на-
роду на просторі його національ-
ного посідання, як підставова за-
сада українського і кожного іншого
націоналізму, стала ідеально-полі-
тичною основою фронту поневолен-
их народів, оформленого організа-
цією АВН в 1943 році на Україні.

Найбільшим ворогом і небезпеко-
ю для фронту поневолених на-
родів є отрута його поодиноких
учасників імперіалізмом супроти
своїх, також поневолених, сусідів.
Єдинство і злотованість фронту
поневолених народів ослаблює ім-
періалізм національно-візвольної
політики поодиноких народів: ім-
періалізм польської політики супроти
України, Білорусі, Литви, ім-
періалізм чеської політики супроти
Словакії і України, імперіалізм
румунської політики супроти Ук-
раїни і т. п., сліди чи прояви чого
можна найти і в відносинах між
політикою інших поневолених на-
родів, -творять собою ті отвори у
фронти, через які в середину, в за-
пілля цього фронту, проникає ворог.

Не можна без моральної оғиди
дивитись на політику Польщі супроти
України, Білорусі, Литви, не можна
зрозуміти самовільчого для
польської нації змісту цієї політи-
ки, у висліді якої польська полі-
тика супроти України через триста
років з жалюгідним сателітом мос-
ковської політики, у висліді якої
для самої Польщі, для історичної
долі цілої нації завдано і завдається
непоправної шкоди на довгі століт-
тя вперед.

Польща на Україні століттями
винищувала себе, розтрачуточі на
загарбнання України найкращії свої
людські активні ресурси, занехую-
чи у себе, на власних землях власні
національні інтереси, щоб у вислі-
ді дістати стан, при якому з того
панування, з тієї експансії на Ук-
раїні не залишилось жодного ні ма-
теріального, ні культурного сліду,
ні одного фізичного посія польсь-
кої експансії і культури, ні одного
поліка, а натомість залишився
кризовий рубець історичної кризи
і відчуття відрази українського на-
роду до Польщі, яка, відраза, спіль-
ним ворогом використовується для
ще більшого поневолення і знищен-
ня польського народу й на його
власних землях.

Жалю достойна чеська політика
супроти Словакії і словаків та ук-

раїнців на Закарпаттю. Ця політика
нині завершилась тим, що про-
московська, прокомунистична Прага
руками московських маріонеток ви-
нищує антикомуністичну, антимос-
ковську, католицько-християнську
Словаччину.

Так політика поневоленого наро-
ду, отруена імперіалізмом проти ін-
шого поневоленого народу, веде
власний народ до згуби, страждань
і ще більшого власного поневолен-
ня. Класичними зразками є полі-
тика поверсайської Польщі, Чехо-
словаччини, Румунії і деяких ін-
ших, які у висліді квазіімперіаліз-
му, карикатури на імперіалістичну
політику, стали жалюгідними сате-
літами чужої, передусім московсь-
кої політики, щоб потім впасті П
жертвами.

Політика квазіімперіалізму поо-
диноких народів значно ослаблює
единий фронт поневолених народів,
а політику і національний потен-
ціял поневолених народів Польщі,
Чехії і деяких других ставить проти
фронту поневолених народів, став-
ить по боці ворогів поневолених
народів, цебто в остаточному вислі-
ді ворогів своєї власної нації.
Польща, яка воює чи воюватиме з
Україною за Львів, а з Білоруссю і
Литвою за Вільно, тим самим
воюватиме проти своєї власної су-
вереності. Коли сучасний стан
Польщі польська політика роз-
цінює як стан після четвертого
роздору Польщі, то ця ж політика
»Львова і Вільна« приготовляє
п'ятий роздір Польщі, не добаваючи
того простого факту, що після
кожного такого роздору навіть ет-
нографічний стан посідання поль-
ської нації де далі більше корчиться
і звужується.

Польська політика намагається
отруті квазіімперіалізмом і інші
нації і держави, в тім числі й українську. Вона, наприклад, українській політиці інспірує і сугерує
»ідею« уступлення на заході захід-
ніх просторів України «дорізкою» «нічих
земель» на сході. У висліді цієї го-
резвісної політики постав варшав-
ський договір, що потім завершився
ризьким, щоб остаточно стати при-
печатаним маріналом Рокосовським
після минулої війни. Все це ланки
одного ланцюга. Тими ж поляками
інспіровані і фінансовані всілякі
»східні, чорноморські, сірі, зелені«
України у Варшаві намагались, і не
покинули й нині цього нездичного
зайняття, зацепити українській
думці і політиці »ідею« імперіаль-
ної експансії на схід. Остаточною

ціллю цієї інспірації є зasadniche підірвати політичні позиції України у фронті поневолених народів, вирвати з цього фронту стрижень і цим розчистити дорогу для польського квазіімперіалізму, який тішить себе надією «щось вирвати», коли «хтось» буде валити Москву.

Оминаючи те, що на сході України, на II східних кордонах, простори між Україною, нижньою течією Волги і заволжям, Каспієм, кавказьким хребтом і Чорним Морем у великій мірі просякнуті українським національним елементом, а простір Кубані творить суцільний український національний масив, цебто Україна в тому просторі має оправдані природні заинтересовання, — українська політика і на тому просторі є націоналістично послідовною; оскільки на просторі цих земель іх козацьке населення вже від 1917 років реальними чинами доконує національно-державної сепарації від Московщини на основі створення на тому просторі незалежної козацької держави, то Україна цю тенденцію політичного розвитку козацького простору беззастережно визнає і підтримує та підтримуватиме.

Україна беззастережно визнаватиме національно-державний суверенітет козацької федераційної держави до тієї пори, поки на нього не сягнатиме Москва. В цьому останньому випадку Україна з'єднає свої сили з тими силами національного і державного визволення козацького простору, що будуть протиставні Москві для спільної боротьби за державну незалежність козацьких земель.

Україна с готовою зреєстися гравітуючого до неї національного простору і населення — Кубані в ім'я і для добра цілого великого козацького простору, що створиз би свою Козацьку федераційну державу, в якій українська козацька Кубань вклала б в розбудову її українську культуру, українську духовість, українську систему внутрішньої організації. В суверенній козацькій державі Україна здобуде вірного, історично-традиційного, доброго сусіда.

Роз'язуючи так питання простору, в якому Україна історично, геополітично і безпосередньо етнографічно, так тісно зайнтересована, роз'язуючи її послідовно націоналістично, Україна тим самим інспірує і унапрямлює практичне розв'язання і застосування принципу «в своїй хаті своя правда» й у заз-

смінах між всіма народами фронту поневолених націй.

Україна не мала, не має і мати не буде супроти своїх сусідів чи інших народів жодних імперіальних і імперіалістичних цілей. І це зумовлює незахітаність її стрижневих позицій у фронті поневолених націй.

Другим принципом, що випливає з засади національно-державної суверенітетності кожної, чисельно навіть найменшої, нації на II етнографічному просторі, є принцип суверенного розв'язання всіх без винятку проблем внутрішньої організації і життя поневоленої нації, що є учасником фронту поневолених націй. Тому фронт поневолених націй, об'єднаний в АВН, не з'явує своїх учасників і їм не накидас жодних проблем всередині-національних відносин — релігійних, устроєвих, соціальних і інших. Ці проблеми кожна нація розв'язує так як вона це находить для себе найкращим. Україна у фронті поневолених націй поборює всіх видів ідеї месіанізмів, історичного по-кликання, всесвітньої справедливості, соціального визволення і т. п., як ідей в ґрунті фальшивих, за якими укриваються, маскуються, загарбницькі імперіалістичні цілі. Кожна нація «в своїй хаті» має і повинна встановлювати «свое право».

З цього погляду український націоналізм вважає неміркуваною міждержавною дискримінацією спроби зовнішньо-політичного тиску на національні держави, які скеровані до зміни системи внутрішніх відносин всередині національних держав. Оскільки Еспанія є національною державою і не поневолює державно-політично іншої нації, то міжнародна дискримінація цієї держави під покришкою недемократичності II устрою є нічим іншим як аморальною диверсією.

Стратегічним принципом фронту поневолених націй є засада власних сил і революційної національно-визвольної боротьби на їх основі. Цей принцип коротко можна сформулювати так: «поневолені нації визволять себе лише самі!»

Вихідчи з цього фронт поневолених націй в принципі відкидає систему визвольної політики так званого «безкровного» визволення поневолених націй, цебто політику, яка не завершується безпосередньою революційно-визвольною війною поневоленої нації зі своїм окупантам. Багато «визволених» після першої світової війни націй, передусім чехи, мадири, навіть поляки так швидко втратили в перебігу й у

висліді другої світової війни свою державну суверенітет передусім тому, що за своє «визволення» по-переду вони не заплатили належної цінії нації або це «визволення» просто дістало з чужих рук, «безкровно». Чи не тому фінні втримали свою державну суверенітет, що ціля першої війни вони за неї дуже дорого заплатили власною кров'ю цієї невеликої, але так героїчної нації, перед початком другої світової війни, в 1940 році, в соєвсько-фінській війні вони за втримання цієї суверенітет заплатили ще більше крові, щоб не допустити в Гельсінкі зформованого і проголосованого в Москві «уряду фінської народної республіки» Куусінена, в процесі другої світової війни в боротьбі за цю свою суверенітет фінні знову дуже багато віддали своєї крові. Пропорційно до величини свого народу фінні, на нашу думку, в порівнанні зі всіми іншими поневоленими Москвою націями — українцями, поляками, білорусами, не кажучи вже про чехів, за свою свободу і суверенітет заплатили найбільшу ціну крові. І тому власне вони нині є обкрайні, по-грабовані, але суверенні.

На протязі останніх тридцяти років з Москви було зформовано кільканадцять «народніх» урядів — для Києва, для Софії, для Варшави, для Букарешту, для Будапешту, для Тіфлісу і ще для кільканадцяти столиць, але «уряд» створений під проводом Куусінена, формально проглашений в Москві і з яким ця Москва встановила дипломатичні і державно-правні відносини та склала умови, в Гельсінках, від 1940 року і понині, не засів. Немас поглядів, щоб він взагалі коли небудь там засів.

В наш вік політичного примітивізму, загального здичавіння і отуплення суспільної моралі, цей факт створення в 1940 році для Гельсінок «уряду» Куусінена пройшов непоміченим. Ця маріонетка зникла і не появилася донині. А між тим «пропал номера» з «урядом» Куусінена свідчить про те, що Москва, майже дайтімльйоновий СССР, потерпіла несподівану і нечувану для неї поразку від трохи мільйонової фінської нації.

Цей зразок суверенної національно-визвольної політики любою ціною і жертвами нації є конкретним прикладом реалізації постулату стратегії фронту поневолених націй: «стратегії власних сил і революційної війни з окупантами».

В національно-визвольній політіці українського національно-активного загалу, в практиці національного життя на чужині, в практиці, аж надто численних українських національних організацій, партій, культурних установ, в українській пресі найважливіший відтинок нашої національно-визвольної боротьби — **Фронт поневолених націй** смайже в повному занедбанні. Наші установи, наші політичні організації повсюдно не реалізують в практиці единства фронту поневолених націй, наша преса не інформує своїх читачів про боротьбу цього фронту, наша преса заповнена описами і інформаціями про Індокитаї, про Венесуелу, про Малай, про Індонезію, про життя і боротьбу цих народів, але ця наша преса нічого не подає українському читачеві про боротьбу з Москвою Грузії, Казахстану, Таджикистану, козаків, про боротьбу Шамілі, про боротьбу Амангельди, про повстання в 1930 роках в Туркестані басмачів і т. п., не інформує про історію цих народів, про їх змагання, про їх перемоги, про їх жертви. Україну і українця вже нині з казахом і азербайджанцемєднає спільно пролиті крові в лавах УПА, ми вже нині з цими народами є побратимами крові, що лучить нас з ними єдність національної долі і спільної боротьби.

На відтинку фронту поневолених націй ми високою мірою перебуваємо в фарватері московської, польської і взагалі «інтернаціональної», а не національної політики. Ми так же, як і Москва, немов би за її вказівками пишемо, політикуємо про В'єтнам, про африканських муринів і абісиніїв, нашу увагу до яких приковує Москва, а забуваємо про Казахстан, Азербайджан, Грузію, Вірменію, Таджикистан, Білорусь і інші нації, — в долі і недолі, в успіхах і неуспіхах яких лежить залежність долі і недолі України.

Україна є стрижнем фронту поневолених Москвою народів в їх боротьбі за своє національно-державне визволення. Успіх і перемога цього фронту передусім залежить від активної стрижневої ролі в ньому України.

Міжнаціональна політика українських політичних середовищ, їх преса, їх суспільно-громадська діяльність, навіть культура, мистецтво, театр плутається на смітниках міжнародного соціалізму (УРДП і її орган «Вперед») — російського єдино-неділімського федералізму (контакти і відносини лівих українських течій з керенськіядово і мос-

калями), дискутують «мендзиможжя», займаються дурійками «Україн океанічних» (публікації «чорноморських і океанічних інститутів» з варшавського кореня), змагають до участи в Україні і світу «колективізмом», що на шпальтах «Укр. Вістей» другої УРДП пропонує В. Винниченко і тому подібне, це об'єктивно промосковські і московські смітники.

Фронт поневолених націй це взасмопізнання історії, культури, міжнаціональних відносин, економіки, соціальних систем, релігії поневолених Москвою націй, з національних джерел цих націй, а не крізь московське густе сито або в її кривому дзеркалі, фронт поневолених націй це кристалізація і взаємоузгодження політики, стратегії і тактики національно-визвольної боротьби цих націй між собою, а не снобське гадання на чорний каві про «політику великих» і на яку ногу нині вставає з постілі Трумен чи Черчіль або який колір обличчя був на останній параді у Сталіна. Фронт поневолених націй це творення революційно-повстанських армій зі всіх поневолених націй, це національні узбекські, азербайджанські, грузинські сотні, курені, полки, дивізії в УПА і також національні Українські, білоруські, може й польські, литовські, латвійські сотні, курені, полки, дивізії в Казахській, Узбекській чи єдиній туркес-

танській УПА. Фронт поневолених народів це національно-визвольні революції десятків поневолених народів від залізної заслони до Тихого Океану, в яких прийматимуть участь всі поневолені нації на цьому просторі — казах чи коресь, закинутий окупантами на Україну, е й буде вояком УПА, як й українець, закинутий окупантами, в далекий Казахстан або Корею чи в Карелію або інший край поневоленого народу, стане вояком тамошньої національної УПА, воюючи за Україну.

Усвідомити це, вивчити, обґрунтівти і застосувати в практику, реалізувати в конкретний, дій, ідею фронту поневолених Москвою націй, зробити увесь простір ССР — тюми поневолених націй — суцільним простором національно-визвольних революцій, унапрямлюваних і керованих єдиною стратегією і тактикою це є основою міжнародної політики українського націоналізму, національним об'язком кожного українця, кожної української установи, організації, політичного угрупування, поодинокого політичного діяча.

І коли українська спільнота на чужині так сприйматиме і реалізуватиме ідею фронту поневолених націй, то цим самим вона змінить і скріпить цей фронт, цим самим вона допоможе успішній дії цього фронту на Батьківщині, який бойовими чинами, побратимством крові вояків УПА з вояками всіх поневолених народів в єдиних лавах так широко є здійсненним.

Від «залізної заслони» до Тихого Океану.

Д. Д.

Шеста колона

Багато пишеться про п'яту колону московських агентів. Більше ще треба про це писати. Але не треба забувати ще і іншої — шостої колони, яка, хто знає, може ще не безпечніша від першої.

Наша приказка каже: «коб лиш болото, а чорти знайдуться!» Оті чорти це п'ята колона, а болото, в якім вони розводяться — шеста. Шоста колона це ота невтрална нібито більшість — ні Богові свічка, ні чортові огарок — яка з усіх країнах нашого континенту творить таке середовище, серед якого якраз добре вилукуються бакцилі комунізму.

Хто належить до того болота? — Це наприклад партія М. Р. П. у Франції, якої члени, нібито католики, рівночасно у своїх виданнях передруковують статті з московської «Правди» і уважають комуністів

за своїх «братьїв». . . Це такі постаті як «дік» (декан) Кентерберійський, який виступає во славу Москви не гірш добре вишколеного московського агітатора. . . Це так звана «об'єктивна преса», яка ганить «брітійський імперіалізм» і радить «переконати» Сталіна, щоб ласкавий був не гніватися на Захід і співпрацювати з ним. . . Це отуманені і збаламучені посли «офіційних» із Заходу, яких обвозять як цигани ведмеди, по показових советських установах, і які потім — з ніким з народу в Советськім Союзі не розмовилиши — вертають домів і плетуть дурниці про московсько-комуністичні «достиженні». . .

Це державні мужі, окрикуні ворогами комуни, які змовляють у свою суспільність, що порозуміння з московським диктатором «таки можливе». Або ті, яким ще синть-

Україна

ся, що в Єспанії панує король Піліп, і що звідтам суне на підбиття Англії велика «армада», від якої один ратунок: згоди з Росією.

Болото — це отакі Воллеси, які не маючи ніякого поняття про Росію, ні про комунізм, захвалюють політику згуби для своєї країни... Це такі постаті як б. директор УНРРА, що говорив і діяв так, начебто діставав інструкції з Кремля... Це члени різних тваристів «прихильності» або «приязні» або «культурної співідповідності» з Москвою, які ширять баламутство і комуністичну заразу по всіх країнах — нераз самі того несвідомі, що вони нікчемний знайдр в руках світових злочинців.

Це наші земляки, які — хоч нібито — і протикомуністи, йдуть на замовлення советських агентів в Канаді («бо ж — знаєте — Стефанік»...).

Це такі Українці, що навіть нібито виступають проти комуністичної Москви, але ганьблють всякого, хто насмілиться піднести збройний спротив проти панування Москви... Це, ті, які вперше ігнорують різнонациональний склад московської імперії, представляючи її як однозначне ціле, якого торкатися не вільно і з яким треба жити в згоді, хоч би за ціну віддання московським терористам десятків мільйонів підбитих імен народів... Нарешті це ті, які підписуючи масові петиції проти, наприклад, переслідувань жидів, відмовляються протестувати проти переслідування

Б. О.

Як розуміти Скрипника і його опозицію?

Було б основною помилкою розуміти опозицію українських комуністів, як властиву боротьбу українського народу проти московського загарбника і комунізму взагалі. Влаєва і суттєва боротьба українського народу проходила глибоко в підпіллі, — вона охоплювала всі діянні життя: культуру, науку, церкву, господарство, адміністрацію, бійців Червоної Армії і т. п.

Християн в Росії, на Україні, в Польщі, в Югославії. Це ті, які своєю «незалежністю» в релігійній справі, на ділі підтримують акцію московських безбожників...

Це ті, ні холодні, ні гарячі, «ненейтральні», які в найкращім випадку стоять осторонь боротьби проти царства сатани, а в найгіршім — пасивно допомагають пануванню комуністичних «чортів» в європейськім «болоті». З ними боротьба теж мусить вестися уперто, повсякчасно, і неблагодарно. Бо: «коб болото, а чорти будуть!» («Визвольний Шлях»)

Вміщуюмо три фотознімки творів митця Черешнівського Михайла.

Михайло Черешнівський закінчив науку в Краківській Академії Мистецтв. Понад п'ять років був чинним воїком Української Повстанської Армії. Короткий час виконував обов'язки інтенданта військового району, останньо працював в відділі преси штабу одної з окрут УПА, як митець по оформленню пресової видань.

В кінці 1947 року з одним з рейдуючих відділів УПА прийшов в західну Європу.

Одним з мистецьких творів М. Черешнівського є виготовлений ним на батьківщині і поширеній засобами підпільної техніки УПА дереворит «Україна». Пластика виразність ідеї твору не потребує коментарів.

Друге фото представляє скульптуру «Непереможні» (це називу дамо умовно, бо своєї назви автор не подав. Скульптура мала б, за його думкою символізувати воюючий народ).

Третє фото представляє скульптуру української жінки.

Вміщених тут три образки ми зібрано назвали б «Україна вічна».

Анонімні для зовнішнього світу керівники націоналістичного підпілля безоглядно і безкомпромісово поборювали не лише московський імперіалізм, але інші з цим — його найmodерніший вияв — комунізм, без огляду на те, що частина українських комуністів, щоб могти вдергатись на поверхні стихії української, яка негувала всякий комунізм, як інтернаціональний, так не менше «національний», почала йти на зустріч в деяких справах тій народній стихії, яка прямо починала їх полонити, опановувати, так, що ці українські націонал-комуністи почали сумніватися в своїх правдах і розгублюватися поміж здорововою національною ідеєю, кораном Маркса-Леніна і тиском генеральної лінії Сталіна.

Фактично боротьба йшла поміж двома полюсами: національною і християнською ідеями, познанім відділеним від Москви, змаганням

Такі думки навігають ці образи глибинного проникнення митцем у душу нації і епічного відтворення І в образі.

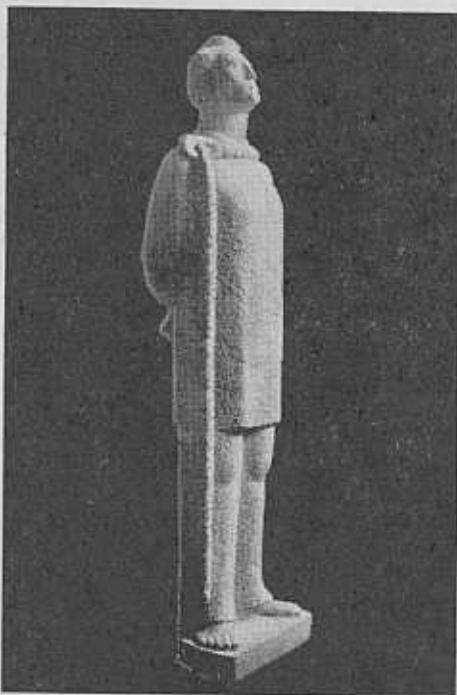
»Україна вічна!« . . .

І непереможна армія, що воє за цю Україну.

УПА творами свого вояка дає нам образ цієї України.

В більшіх числах нашого журналу ми подамо перегляд творчості митця-вояка УПА, зокрема його мистецької бойової діяльності в часи 1942—47 років: образи, плакати, ка-

рикатури, ілюстрації підпільних видань і інші, що десятками тисяч ширяться і ширяться по воюючій Україні і творять собою одну з непереможних зброй — мистецьке слово Української Правди.

за приватну власність, і з другої сторони — московським інтернаціональним-імперіалізмом, большевизмом-комунізмом і повною колективізацією життя. В першому таборі стояли народні маси з українськими націоналістами в підпільному проводі, — в другому, стояли московські окупанти з їх наемниками, а по середині — українські фантасти, націонал-комуністи, які в боротьбі тих двох противставних сил були розторошені. Коли вони під тиском народних мас і національної ідеї почали наблизятися до позицій безкомпромісового націоналізму, коли Хвильовий кинув гасло: «Геть від Москви, а орієнтація на психологічну Європу», був змушений покаятися і — застрілитися. Така доля, або подібна зустрінула українських комуністів взагалі. Поміж двома силами вони з розбитою душою клялися, потім знову розкаловалися, вертаючи на свої національні позиції, не могли втриматися і закінчили своє життя, сходячи з української політичної арени. На полі боротьби осталися лише дві протилежні сили: українське національне підпілля кероване націоналістами і Москва.

Скрипник і інші, були зненавиджені народом, бо далися використати Москві для підбиття України, заведені колективізації і т. п. Коли ж Москва вже їх використала в боротьбі проти українських націоналістів і армії С. Петлюри, тоді зліквідувала. Отаманівшіся денкі українські комуністи почали завертати з тієї дороги, але це вже було запізно. ГПУ сиділо вже твердо в Україні. І їм не осталося нічого іншого як кінчати самогубством.

Українське націоналістичне підпілля весь час поборювало націонал-комунізм і всяку спробу на базі комунізму «унезалежніватися» від Москви, виходячи з того непорушного залеження, що всякий комунізм веде закономірно до Москви — центру світового комунізму. Це, що ми читали в публікаціях, пресі і літературі цього часу про боротьбу двох культур — української і московської, про експлуатації України Москвою (Волобуєв) і т. п. було тільки відблеском тої грандіозної боротьби, яка проходила в підпільях всього народу під націоналістичними прапорами. Всі «опозиції» КПБУ були тільки відгомоном тої масової antimoskovської і анти-

комуністичної, боротьби що проходила безкомпромісово на всіх ділянках життя.

Націонал-комуністична опозиція в КПБУ була тільки покажчиком тих величніх і безмірних процесів, які поза нею і теж проти неї проходили під керівництвом націоналістів в усьому житті. Революційну боротьбу проти Москви вели не опозиціонери в партії, не т. зв. ухильники, а анонімні хлібороби, робітники, культурні працівники, господарники і т. п. Іх ідеї проникали все життя. Вони валили колективізацію, п'ятилітки, соціалізацію і т. п. Вони потрапили так опанувати навіть старого большевика Скрипника, що й він пішов на ухил «українізації», скріплювання української культури, доки знов же поміж двома силами: українською, християнською, антикомуністичною, національною підпільною Україною, керованою націоналістами, — і московським центром — не був розторошений, застріливши. Це була страшна боротьба, що не знала пощади. Змаг великої ідеї України, що почала захоплювати навіть душі своїх зблудивших синів, які боролися колись

Корейська проба

Обширні області на півночі колишньої китайської імперії — Тану — Тува, Зовнішня Монголія, Внутрішня Монголія, Манджурія і Корея вже від середини минулого століття є безпосереднім об'єктом російської імперії. На протязі минулого століття на цьому відтинку Росія мала поважні осиги, які чергувались хвилевими втратами і відступом, що нарешті завершились таким станом на нині:

а) ще донедавна формально ніби незалежна республіка Тану-Тува, колишня китайська область Урлхай, з територією 165 тисяч кв. кілом. і населенням 72 тисячі, монгольського пля, на нині є формальною автономною республікою в складі РСФСР (область Росії).

б) Формальний статут Монгольської Народної Республіки (зовнішня Монголія) з територією 1621,9 тисяч кв. кілом. і населенням 900 тисяч, в основному монголів, москалів 90 тисяч, китайців 7 тисяч, лише назовні прикриває фактичне включення цього простору в склад російської імперії.

в) Автономна внутрішня Монголія з територією 506,8 тисяч кв. кілом. і населенням 5,5 мільйонів, переважно китайців, в сучасній політичній структурі того простору, встановленої останніми умовами Росії з Мао-Тзе-Тунгом, с так ши-

роко «автономна», що її фактична державна приналежність до Росії не викликає ні у кого сумнівів.

г) Автономна комуністична Манджурія, що має незалежні управління від комуністичного Китаю, з територією 1303,4 тисяч кв. кілом. і населенням 43234 тисячі (1940 рік) фактично є доменою Росії.

д) Перечислені вторі простори, що простяглись від південних кордонів російської імперії широкою смугою до Японського і Китайського морів, на південному сході замикаються Кореєю, широким півостровом, що розділяє Японське від Китайського моря і своїм північно-західним кордоном герметично замикає вихід до згаданих морів і океану для Манджурії і обох Монголій.

На південному сході беріг Кореї лише вузькою смужкою Цусімської протоки відділений від Японії.

Корея має простір 220,8 тис. кв. кілометрів з 24326 тисяч населення, в тому числі 633 тис. японців (1940 рік).

Корея ключева позиція до виходу Росії на Тихий океан, що дає повну політичну, економічну і військово-стратегічну вартість всім теренам, до цієї пори захопленим Росією — обом Монголіям і Манджурії.

Розділ Кореї на дві частини — південну і північну, на сферу

впливу російські і американські, був лише тимчасовим відкладеним питання до його остаточної розв'язки.

Захоплення Росією Кореї — це військово-стратегічне, політичне і економічне обезвладчення Японії. Японія має приставленій до її лоба пістолі.

Захоплення Кореї Росією — це широко і безконтрольно відчинені для неї двері в Тихий океан — східний край Тихого океану належить ЗДА, західний Росії.

Так стойть справа, коли Корея становиться включеною в державно-політичну систему Росії. Сучасний конфлікт в Кореї, про який наші читачі інформовані з щоденні преси, може навіть хвилювати затихнути на якомусь компромісії і не конечно перерости в зудар Росії з ЗДА на Тихому океані і з східній Азії, так як придушення авантюри Маркоса в Греції, яка мала своїм остаточним спрямованням вихід Росії в східний простір Середземного Моря. Але, подібно до того як Дарданелі і вихід в Середземне Море і на близькій схід не перестали бути одною з найважливіших цілей російської імперіялістичної політики, тим що більше опанування Кореї не буде знате з порядку денного цієї політики.

В 1904—5 році Росія вела війну з Японією за опанування Кореї і це програла та ослабила свої позиції в Манджурії і Монголії на користь Японії. Цей досвід насторожує її до обережності.

Уступлення з Кореї ЗДА було б рівнозначним початкові неподільного панування Росії на цілому просторі західнього Пацифіку і свідчило б про те, що ЗДА таку позицію Росії відають добровільно.

Проблема Кореї не є льокальнюю проблемою, місцевим інцидентом, а проблемою світової політики і світового розташування вирішальних сил. Тому якесь компромісово розв'язання корейського «інциденту» було б взаємовідкладанням Росією і ЗДА справи до «случного часу», продовження ж і розвиток цього «інциденту» було б вповзанням світу в третю світову війну.

Розвиток Корейського «інциденту» в більшій час покаже — чи масмо до діла лише зі спробою сил нервів чи правдивим вповзанням у третю світову війну.

за комунізм, проти Москви, її варварства. В цій боротьбі мусіли знести всі посередні сили і вони були знищенні Москвою, як ми бачили з'ясовано в цьому розділі.

На фронті стояла теж Українська Автокефальна Православна Церква (УАПЦ) під проводом великого мученика за Христову віру митрополита Василя Липківського.

УАПЦ включилася теж в цю боротьбу двох духовостей, двох систем ідей: української християнської і московської безбожницької, комуністичної.

Боротьба йшла під основними гаслами: за Бога і Україну. Україна видвигнула свою національну, соціальну, культурну, християнську ідею проти системи московських ідей — тобто комунізму. І боротьба ідей була виграна Україною. Скажена атака ГПУ ліквідувала всіх українських єпископів, сотні тисяч вірних заслано, роз-

стріллю, мільйони виголоджено. Українські комуністи, побачивши, як їх зрадила і обманула Москва і на яку поталу вони віддавали власний народ, помагуючи Ленінові, а не Петлюрі, — стрілялися самі (або були розстріловані за «зраду» Москвою).

Так програв остаточно в Україні український націонал-комунізм тітоїзм, погребаний в могилі М. Скрипника, старого українського большевика.

На полі було осталося лише: український націоналізм і українське християнство з одного боку, а з другого московський комунізм і імперіалізм і московське безбожництво. Українського націонал-комунізму від двадцять років вже немає. І як дивно, що сьогодні Захід ще живе ілюзіями можливості ведення боротьби проти комунізму на базі «націонал-комунізму»?

(«В. Шлях»)

Соціально-економічні проблеми української національно-визвольної революції

Соціально-економічна структура України

Фактична Соціально-економічна структура нації на її географічному просторі є тим підставовим чинником, на основі якого і, спираючись на нього, національна, соціально-економічна політика може сягнути позитивних цілей. В даниому разі цілей соціально-економічної суверенітети української нації та розбудо-

ви нормальних основ соціально-економічного життя людності.

Якою є соціальна і економічна структура української нації? На підставі перепису населення 1926 року, Україна, в кордонах УССР перед 1939 року, мала таку соціально-економічну структуру свого населення:

(в тисячах душ 1 % до підсумку)

Групи населення	Все населення		В т. ч. самодіяльне	
	Число	%	Число	%
1. Все населення	29 020	100	17 940	100
В тому числі:				
а) Господарі і власники господарств,	23 469	81	15 550	86
з них сільські господарі	22 298	77	15 111	84
б) Працюочі по найму	4 170	14	1 822	10
з них робітники	2 456	8	1 072	6
в) Інші	1 381	5	568	4

На передодень другої світової війни так докладними даними про соціально-економічну структуру населення України не розпоряджався. Бухгалтерський звіт колхозів України, зведений Наркомземом УССР за 1937 рік, показує число колхозників 16.120 тисяч; податкові списки по стягненню контингентів сільсько-господарських продуктів на цей же рік показують 500 тисяч індивідуальних господарств, які не є членами колхозів, це число дорівнюється приблизно 2—2,200 тисячам населення. Число іншого населення, що займалось би особистою виробничою діяльністю, було зани-

каюче малим і при наших розрахунках опускається. Крім того на селі жило і сільським господарством займалось поважне число робітників по найму в совхозів системі. Це число буде вказано нижче.

Число людей працюючих по найму в УССР на кінець 1935 року (Статистичний довідник, Держвидав «Народне Господарство та облік 1936 рік») складало 4664 тисячі.

На основі цих даних образ соціальної структури населення України в межах УССР 1939 року перед минулою світовою війною можна представити такими цифрами:

(в тис. 1 %)

Групи населення	Все населення	%
1. Колхозники і одноосібники сільського господарства	18.320	61
2. Робітники і службовці, що живуть з заробітньою платні	11.680	39
Разом	30.000	100

В складі групи «робітників і службовців, що живуть з заробітньою платні», с чисельною групою так званих «кооперованих кустарів і ремісників», яка по переписі 1926 року дорівнювала 1,2 тисяч — колишніх власників дрібних закладів і підприємств, група робітників сільського господарства — совхозів, яка, відповідно до посіданої совхозами площа в порівнянні до колхозів, теж приближено дає сільського населення до 1,5—1,8 мільйонів.

Отже група населення, що складається з колхозників (16.120 тисяч) індивідуальних сільських господарів, безземельних селян, перебуваючих поза колхозами (2200 тисяч) кооперованих кустарів і ремісників (до 1500 тисяч), робітників совхозів (1500 тисяч), — це об'єднання аналогічної групі з 1926 року, дорівнюється 21.320 тисяч, або до 70% цілого населення.

Коли підійти до сучасного стану соціально-економічної структури

населення України в межах кордонів 1945 року і з долученням етнографічних просторів, які адміністративно перебувають за межами УССР — Крим, Басарабія, південна частина ворожжчини, Кубань, це більше аграрного характеру, ніж центральна Україна, то з 48—50 мільйонів населення сучасного етнографічного простору України не менше 80—85% на нині є зайнятими в сільському господарстві, в основному в колхозах.

Соціальна характеристика сучасного населення України може бути зведені до таких основних ознак:

а) Колхозник посідає власну хату і при ній невеликий клапоть землі (в межах 0,25 гектара). Ця садиба разом з одержуваними в невеликих кількостях від колхозу вікладками — солома, полова, гича, жом і т. п. — дає колхозникові спроможність вести карбувате особисте господарство: мати трохи овочів, кілька курей, качок, одну-двоє свиней, не у всіх випадках й корову. Це господарство є коли не основною, то найважнішою основою економічного буття колхозника.

Відношення колхозника до колхозу можна окреслити, як відношення певільника до держави, яка з абсолютним ініціатором і нормодавцем цих відносин, передусім кожначно на свій розсуд встановляє ту норму продуктів, яка з цілої продукції відається колхозникові. Ця частина продукції, яка відається колхозником за його працю, не є твердо встановленою вигляді якоїсь частки цілої продукції — п'ятої, четвертої і т. п. чи якоїсь наперед вказаної платні, а встановлюється кожного року довільно і в окремих роках коливається від 15% до 30% гуртової продукції рільництва і не перевищує 1,5—2 кгр. зерна на один трудодень, це більше за один повний день праці дорослого робітника при виконанні завданої норми праці (по числі і якості) на роботах середньої фізичної напруги. Цей нормативний трудодень фактично дорівнюється 1,25—1,30 робочих днів.

Ця оплата праці колхозника при перечисленні її на харчеві потреби колхозників не забезпечує елементарного фізіологічного виживання населення, а тому існування колхозника без власної садиби і свого карбуватого особистого господарства було б фізично неможливим.

Колхозник перебуває в безперервному конфлікті з системою, намагаючись утримати і поширити своє індивідуальне господарство та сепаруватись від колхозу; система безперервно ці тенденції колхозників всіляко затамовує, підтримуючи і обмежуючи розростання і зміцнення індивідуального господарства, примушуючи колхозника за-

ходами поліційними і карними працювати в колхозі. Поліційний примус і кара є основними і вирішальними чинниками для стимулювання праці колхозника в колхозі.

б) Невелике відносно число індивідуальних господарів, які перебувають поза колхозами і мають синтетичні садиби, інколи при хаті город, у власності своїй соціальній природі з психологічними хліборобами, що при існуючій системі перебиваються з дні на день привагідними, переважно сезоновими, піасезоновими і т. п. роботами в сільському господарстві, як наймані робітники — в совхозах, в колхозах, в лісництвах, при дорожніх працях і т. п.

в) Кооперовані ремісники і кустарі, які зачислені статистикою до складу людей найманої праці, це є люди дрібної індивідуальної промислової самодіяльності в минулому, що примусово зігнані у виробничі кооперації в тих галузях промислу, які важко організувати на фабрично-заводських основах виробництва. Це такі промисли, як виріб на індивідуальне замовлення взуття, ремонт взуття, одягу, ганчарні вироби, кераміка, дерев'яні вироби, побутова обслуга різноманітного характеру, фризієрні, ковальство, бляхарство, риболовство, виріб іграшок, деякі види харчової промисловості і т. п.

Характер цієї промисловості, яка в суті своїй є лише механічним з'єднанням в одному приміщенні працюючих людей, що виробляють кожен індивідуально закінчені вироби — пару чобіт, голенища клиента, ремонт годинника і інші того роду чинності — є таким, що це кооперація через приміщення людей в одному помешканні для праці і заходом чисто поліційним і не зумовленім жодними, бодай теоретичною отриманнями, вигодами концентрації виробництва, як це має місце на фабриці.

В соціальному плані ця категорія «працюючих по найму» є явіщем, яке можна віднести до колхозників, а не до робітників, до яких вони зачислені формальною статистикою.

г) З загального числа працюючих по найму в 1935 році 4664 тисяч людей, робітників так званої великої промисловості будо лише 1344 тисяч (до великої промисловості зачислено підприємства з числом робітників в одному підприємстві з механічними двигунами від 15 робітників і без механічних двигунів від 30 і вище), в тому числі в Донецькому басейні 564 тисяч, Дніпропетровщині з Криворізьким басейном 211 тисяч, Харківський промисловий район 213 тис., Київська область 136 тисяч. Коли до загального числа робітників великої промисловості додати 200 тисяч робітників залізничного транспорту і до 100 тисяч робітників інших видів транспорту, то загальне число робітників великої промисловості і транспорту перед світовою війною сигнало на Україні в кордонах 1939 року 1600-1700 тисяч працюючих, а з родинами (разом з непрацюючими членами ро-

дин) до 4200-4300 тисяч, або більше 14% цілого населення.

Напередодні другої світової війни Україна в межах 1939 року мала апарат розподілу і управління (торгівля, советський апарат, партійний і т. п.) числом до 2 міл. людей, що в цілому населенні складало до 5 міл. людей або до 20% населення.

В цьому апараті є до 300 тисяч вчителів, науковців, значні кількості інших загально-корисних професій — лікарів (інженери, агрономи і т. п. зачислено статистикою до тих галузів народного господарства, в яких вони працюють), але загальна його питома вага в складі цілого населення є аж надто високою та являється одною з основних негативних рис існуючої соціальної системи.

З цього короткого перегляду фактичного стану соціальної структури населення України і розміщення її в різних галузях господарства ми приходимо до висновку: не менше трьох четвертіх населення України на II етнографічному просторі напередодні минулії світової війни зайнято в сільському господарстві. Проблеми хліборобства і хліборобського населення є основними, що їх має розв'язати національно-визвольна революція.

Перевага в економіці України хліборобства і хліборобського населення і з тим зв'язана однобічна соціально-економічна структура, яка тепер існує в Україні, є історичним вислідом довгочасного колоніального положення України в складі російської імперії. Цей стан не відповідає ні природним даним української землі, яка має всі підстави

для гармонійного розвитку всіх галузей народного господарства, ні не відповідає здібностям і настановам української людини, яка має дані для розвитку всіх ділянок національної економіки. (В добу самостійного державного життя Україна розвивала своє господарство і використовувала природні скарби своєї землі в різних галузях не в менший мір, як інші народи Європи). Врешті — цей однобічний стан не відповідає потребам всестороннього розвитку і самостійності української нації, він розвиток нації викривляє в одному напрямі, його деформує і затамовує їх цільність, а в тому числі обмежує розвиток хліборобства і можливість правильного розв'язання соціальних проблем хліборобського населення.

За питомою вагою зайнятого хліборобством, зв'язаного й ускладненого національно-політичною структурою населення (хліборобське населення майже виключно українське, міське і промислове населення з значною домішкою чужонародного, московського, елементу) проблема хліборобства і хліборобського населення в процесі національно-визвольної боротьби є особливо важкою і позитивною. П розв'язання закладає вихідні підвалини для генеральної зміни економічної і соціальної структури України в напрямі всестороннього і гармонійного розвитку всіх галузей національної економіки, як економічно суверенної цілості, в якій проблеми хліборобства і хліборобського населення стали б, хоч і важними, але не домінуючими чи однокімічними, складовими частками.

Економіка народного господарства України

Основна галузь економіки України характеризується виключно низькою продуктивністю всіх видів продуктів на одиницю площи: напередодні минулії світової війни Україна збирала зерна з одного гектара пересічно до 9 центнерів при пересічному зборі хлібів в Європі удвічі-утріє відому (Голландія 29,5 центн., Німеччина 20,0 центн., Чехословаччина 17 центн., Франція 15 цент.).

Цей рівень врожайності хлібів на Україні від 1914-17 років й до нині не піднімався, а по окремих культурах навіть знижувався (цукровий буряк, картопля і інші, потребуючи вкладу праці і високої агротехніки, культури).

Насиченість сільського господарства продуктивною худобою є

нижчою, ніж була в 1917 році і в кілька разів нижчя, ніж в Європі. Наприклад, на Україні в межах УССР 1939 року перед війною було 0,20 голови звільної рогатої худоби на 1 гектар управної площи землі, в Німеччині 0,86 гол.

Коли прийняти до уваги, що цільність сільського (хліборобського) населення на одиницю управної площи є одною з найвищих в Європі — 1 душа населення хліборобського на 1,5 гектара управної під сільсько-господарськими культурами площи — (в Німеччині по цілому етнографічному просторі до 2 га на душу сільського населення) то стане зрозумілою вся гострота питання економіки сільського господарства України: низька продуктивність при підвищений цільності сільського населення.

Буквално катастрофальність стану сільського господарства України показує наступна порівняльна картина тваринництва України і Німеччини — крайні, що на своїх просторах до 1935 року в своїх тогодчасних кордонах посідали приблизно однакову площу управної землі:

Комунизм загибель людства!

Види худоби	Поголів'я худоби в мільйонах голів:		
	Україна	Німеччина	
1. Велика рогата худоба.	1928/28 р.	1935 рік	1938 р.
2. Свині	8,6	6,3	20,0
3. Вівці і кози	7,0	4,7	25,0
4. Коні	8,1	2,8	4,8
5. Кури	5,5	2,5	3,5
	немас	даних	90,0

Ще більше виразними ці цифри стануть, коли вкажемо, що середня вага однієї голови рогатої худоби на Україні становить 267 кг, в Німеччині 384 кг, зі всіма випливаючими з того вислідами в виробі м'яса, вазі шкіри, удаосі молока, кількості гною, вовни, цебто економічного ефекту з однієї голови худоби в Україні і в Німеччині. Цей коректив на якість треба прийняти і по всім іншим видам худоби, що позиції тваринництва українського господарства економічно ставить на ще більше відстале місце, ніж це випливає з порівняння наведених згорі цифрових показників.

Економічний потенціал сільського господарства України в межах етнографічного материка — кількість хліборобського населення і площа управної землі — вищий німецького майже в півтора рази, однако продуктивність його, як це видно зі співставленням врожайності хлібів і кількості та якості продуктивності худоби, в кілька разів нижча.

Сучасний, післявоєнний стан сільського господарства України є ще більше занепадим. За окремими газетними відомостями на Україні після війни не осiąгнуто розміру передвоєнної посівної площи, а кількість худоби ледве досягає 60-70% передвоєнної, цебто продуктивний стан сільського господарства України (по рівнів) перебуває в стані кінця минулого віку.

В передвоєнному сільському господарстві Німеччини було зайнято 27% цілого населення (разом з лісовим господарством і рибальством), у Франції 35,5%, в Англії ледве 9,0%. В цих країнах потреби прохарчування цілого населення своїх країн задоволялися — в Німеччині до 90%, у Франції більше того, в Англії більше 25%.

З цих даних видно, що всі згадані країни за структурою своєї економіки є високо-індустриальними країнами, в яких питома вага хліборобського населення і хліборобського промислу є заникаючою малою, однак хліборобство Німеччини (більше 25% цілого населення — без лісоводства і рибальства) і Франції (трохи більше третини цілого населення) майже задовольняють потреби в прохарчуванні своїх країн на існуючому рівні споживання в цих країнах, значно вищому ніж в Україні.

З цих співставлень видно, що основною проблемою економіки сільського господарства України є на основі існуючого числа сільськогосподарського населення (і може називати деякого його зменшення) і

утриманої площи землі в кілька разів піднести продуктивність сільського господарства (в два-три рази принайменше).

Промисловість України по числі зайнятого в ній населення ледве досягає 15% і має виключно майже сировинний характер — добування сировин і півфабрикатів: вугілля і металів. В цих двох галузях промисловості зайнято до 750 тисяч робітників, або понад 50% всіх робітників промисловості, в той час, як в індустриальних країнах Європи питома вага робітників вугільної і металургійної промисловості до засії маси промислових робітників не перевищує 10-15%, бо в цих країнах видобування промислова сировина (вугілля, металів і інші продукти гірської промисловості) переробляється в готові вироби, в той час, як у Україні ця сировина в необробленому, або півобробленому вигляді вивозиться в Росію, де її переробляється у її підприємствах.

Ця пляномірна тенденція економічної політики Росії супроти Україні здійснюється від століття, а своє особливо яскраве виявлення нашла в здійсненіх в останніх десятиріччях п'ятилітніх плянах відпромисловлення і аграризації України, перетворення її промисловості в сировино-промисловий додаток до економіки Росії.

Такий стан і політика Росії супроти економіки України в галузі промисловості таємне інтенсифікацію і підвищення продуктивності сільського господарства України (неспівірно мале число промислового і взагалі не хліборобського населення супроти продукційного потенціалу сільського господарства України ставить межу його розростання і структурні зміни продукції або інтенсивних культур — городництво, садівництво, тваринництво і його продукти), не акумулює в промисловості України приrostу сільсько-господарського населення, у висліді чого масмо до 1917 року масову еміграцію населення України за її межі, в основному на інші простори імперії, а після 1917 року масову в різних видах депортацию населення.

В питаннях економіки промисловості України основним завданням є — на базі існуючого бодай рівня видобутку промислової сировини розбудувати універсалну національну обробчу промисловість хоч би до рівня задоволення внутрішніх потреб. Це рівноважне збільшення кількості населення, що живе з промислової діяльності по цілій Україні в два-три рази щонай-

менше. Лише осiąгнення цього може привести промисловість України в якісно економічні співвідповідності, в стан певної економічної рівноваги в цілому економічному комплексі України.

Коротко реа сумуючи основними соціально-економічними проблемами України є соціальне розкріпання трьох четвертін населення країни зайнятого в сільському господарстві і піднесення його продуктивності та розбудова суверенної промисловості бодай до рівня економічних потреб самої країни, цебто в сукупності одержати позиції національний організм.

В цьому полягає властива суть питання соціально-економічної розвиткові України.

Щоб її унагляднити і відтінити, для порівняння приведемо, основні соціально-економічні проблеми Німеччини або Англії. Продукційний потенціал сільського господарства Німеччини на одиницю площи в порівнянні з цілим комплексом сільського господарства Європи використано в найвищій мірі і він не повністю покриває потреби країни в прохарчуванні, понад 50% населення країни зайнято промисловою продукцією, обмін якої на продукти прохарчування власного сільського господарства в такому розмірі, щоб від цього дістати всю потрібну масу цих продуктів для прохарчування промислового населення, є фізично неможливий. Постає питання і завдання — дати вихід промисловій енергії населення у зовнішньому обміні на продукти сільського господарства або 10-15% населення переселити з країни чи затримати розріст населення і вести політику на його зменшення. В ще більше загостреному вигляді ці питання виступають для Англії — на островах, які потребують дозому до 75% річної потреби продуктів прохарчування населення.

Ці проблеми перед цими країнами ставлять окремі, для них притаманні, соціально-економічні комплекси, які й зумовлюють ту або іншу соціально-економічну політику кожної країни.

Характерним є, що всі країни (Німеччина, Англія, Франція і інші) особливу увагу приділяють, в пляні економічному і соціальному, свому сільському господарству з метою підтримання і поширення його продуктивності. В усіх цих країнах сільське господарство перебуває під спеціальною протекцією урядів і їх політики.

Цим ми хотіли наочно показати і довести, що та або інша проекція соціальної і економічної політики визначається станом структурою і потенційними можливостями економіки даної країни, а не іншими факторами, що лежать поза цією країною чи тим більше якимось абстрактними доктринами. Сучасна економічна доктрина і її схема соціального розв'язання Англії чи Німеччини зовсім є відмінною в своїй природі від комплексу економічних проблем України, хоч принципи їх однакові. Коли Німеччина і Англія особливо уважно бережуть і під-

тримують своє сільське господарство і не припускають проти нього жодних соціальних і соціалістичних експериментів, дбаючи лише про його продуктивність, то це то-

му, що продукція сільського господарства є внутрішньою проблемою країни, від якої залежить в остаточному вигляді добробут і суверенітет країни.

Соціально-економічна політика Росії супроти України

Як вгорі сказано, рівень продуктивності сільського господарства України перед минулою світовою війною був в цілому нижчим ніж перед 1917 роком, а нині є таким, яким він був в кінці минулого століття. Колективізація сільського господарства України є тією системою, яка веде до деградації сільського господарства України. Ціллю колективізації є максимальна економічна експлуатація хліборобства, максимальне соціально-політичне затискування і обезволення всього народу і підчинення цілого господарства, його розвитку і всіх процесів московської політичної і економічної диктатури, здійснюваної нині апаратом комуністичної партії.

Деградація сільського господарства України є наслідком колективізації.

Росія (досоветська і советська) придушила розвиток продуктивності і інтенсифікації сільського господарства України в тих цілях, аби одночасово поширявати і підімнати сільське господарство (екстенсивне, американського типу — розорання цілин) на своїх етнографічних теренах і в той спосіб вирівнювати економічну структуру і продуктивність сільського господарства імперії по рівні з московського простору. В цей спосіб осягається соціально-економічний підризник основ економічної сепарації України і інших просторів поневолених народів, економіка яких є вищою, ніж в Москвіщині.

Деградація сільського господарства України, здійснювана через колективізацію, поєднується з однотасовим загамованням всестороннього розвитку інших галузей економіки України, передусім з промисловію продукції, яка скеровується Москвою лише до видобутку з України промислової сировини і пізфабрикату.

В цілості ці заходи привели економіку України до типового колоніального стану і структури.

Пропаганда яких би то не було доктрина ідеї, які б стримували, обмежували або затамовували розвиток і поширення продукції сільського господарства України в українській політичній думці, зокрема захвалювання і популяризація всіх видів соціалізму, колективізму сільського господарства України, є нічим іншим, як пропагандою не соціально-економічних ідей і абстрактних теорій, а прихованою пропагандою і ширенню підставових засад московської імперської соціально-економічної політики на Україні.

Ціллю соціально-економічної політики української національно-визвольної революції в сільському господарстві є відрив від московської економічної системи і генеральне знесення всіх її підставових задаці.

Цю ціль можна висловити так: нині Україна збирає хліба з га до 9 центнера, що є більш-менш рівним ціломіперської врожайності; коли Україна збиратиме з га пересічно по 18 центнерів, це буде відкривати від московської врожайності і наблизитися до європейської, то це є буде соціально-економічна сепарація, що закріплюватиме політичне унезалежнення України від Москви. Завданням національної революції є: відкрити і очистити шляхи до цієї сепарації і всі заходи соціальної і економічної політики, законодавства і т. п. спримувати на привернення українському хліборобові всіх від нього відібраних соціальних і економічних основ його буття і економічної діяльності.

Аналогічна соціально-економічна політика супроти України провадиться Москвою і в промисловості, у висліді якої Україна стала сировинним додатком до московської промисловості, не маючи власної, у повному розумінні того слова, національної промисловості, яка задоволяє потреби народного господарства України в основних виробах: від голки, ножика, цвяхів, пилків, полотно і т. п., хоч би це виробництво почалось з дрібних сільських і міських кузні, майстерень, варстів, з доморобними включно, бо інакше економічна суверенітет України, коли вона, як «самостійна» держава її далі возитиме свій льон, коноплі, бавовну, метал-сировину і т. п. в московський промисловий район, а відтіль довозитиме «ситен», рогожі, ножики, бритви, пилки, сокири і т. п., буде нічим іншим як фікцією, а не державою з суверенною, наскільки це в її потенціалові можливо, економікою.

Московська економічна політика сперлась на соціалістичній доктрині і методі організації соціально-економічного життя імперії не тому, що ця метода є економічно найдоцільнішою — реальна практика показала її повний економічний крах, повну неекономічність, не тому, що вона є соціально справедлива і відповідає соціальним вимогам живих людей-продуктентів — реальні кілька-десятитисяч досвіди довели, що більшою соціальної пауперизації працюючих немає жодна країна, не тому, що ця метода дас громадянську політичну волю людині — в країні панує незаданий поліційний терор, як метода управління. Ця доктрина і метода застосована як едина придатна для того,

про наявність на Україні національної промисловості, є повним абсурдом. Україна має промисловість видобутку сировини і не має обробної промисловості, цебто у властивому сенсі, немає промисловості, як повноцінного компонента національної економіки.

Отже перед соціально-економічною політикою сувереної України в галузі промисловості не стоять завдання зовнішнього характеру — через відповідну організацію існуючої високорозвиненої національної промисловості найти для її продукції зовнішні ринки збуту для одержання за них недостаючих сировин і продуктів харчування, як це є у випадку Німеччини, В. Британії і других високоіндустриальних країн. І завданням є, на базі існуючої промисловості по видобутку сировини, розбудувати від початків, майже від чистого місця, промисловість по виготовленню готових виробів для забезпечення внутрішніх потреб національної економіки. Отже завдання не регульовані, організації й удосконалення існуючого і задовільняючого внутрішньо-національні потреби країни промислового комплексу, а створення нового, ще в основному не існуючого, українського національного комплексу промисловості для задоволення внутрішніх потреб нації. Справа йде не про те, яка доброю є розв'язка соціальних і економічних проблем, скажімо, робітників і їх продукції текстильної чи різноманітних галузів залізообробної промисловості, як це має місце в Німеччині або Англії, а про народження і розвиток цих галузів промисловості, яких в Україні майже не існує: справа йде про те, щоб на Україні хоч би в межах її внутрішніх потреб почали виробляти сокири, цвяхи, пилки, полотно і т. п., хоч би це виробництво почалось з дрібних сільських і міських кузні, майстерень, варстів, з доморобними включно, бо інакше економічна суверенітет України, коли вона, як «самостійна» держава її далі возитиме свій льон, коноплі, бавовну, метал-сировину і т. п. в московський промисловий район, а відтіль довозитиме «ситен», рогожі, ножики, бритви, пилки, сокири і т. п., буде нічим іншим як фікцією, а не державою з сувереною, наскільки це в її потенціалові можливо, економікою.

Московська економічна політика сперлась на соціалістичній доктрині і методі організації соціально-економічного життя імперії не тому, що ця метода є економічно найдоцільнішою — реальна практика показала її повний економічний крах, повну неекономічність, не тому, що вона є соціально справедлива і відповідає соціальним вимогам живих людей-продуктентів — реальні кілька-десятитисяч досвіди довели, що більшою соціальної пауперизації працюючих немає жодна країна, не тому, що ця метода дас громадянську політичну волю людині — в країні панує незаданий поліційний терор, як метода управління. Ця доктрина і метода застосована як едина придатна для того,

щоб утримати в соціально-економічній площині єднанство імперії і затамувати, витлумичити, знищити сепарацію і регіональний розвиток соціально-економічних організмів України і інших поневолених народів, це було вони має ціль стисло політично-поліційну, а не соціально-економічні підстави чи цілі.

Треба наречіти виразно поставити питання, що сокира зроблена в ході промітіїв сільській кузні на Україні затесує палі в підмурівок української економічної сувереності (основи політично-державної сувереності), а сокира зроблена на московсько-уральському супермеханізованому заводі, і завезена на Україну, палі, стовби української економічної (її державно-політичної) сувереності зрубує. Ми не є апологізаторами виробу сокир в кузнях, але коли питання постає так, що українська соціально-економічна політика в процесі національно-визвольної революції і в часи розбудови суверенної національної економіки має до вибору — або криворізький метал передати українському сільському ковалеві для виробу сокир, підків і цвяхів, або цей метал вивезти в Тулу, Іжевськ, Москву і звідтіль, дистанція, на «соціалістичні супермеханізовані» фабрици випроблені, сокири, підківи і цвяхи, то ми виберемо і мусимо вибрати не московський «соціалізм», а українську приватницьку сільську кузню, бо без цієї приватницької кузні, виробленої нею сокири, цвяхи буде неможливо побудувати й заводу для механічного виробу сокир і цвяхів, заводів і фабрик, яких у нас на Україні просто немає або є дуже мало... бо інакше треба возити сокири і цвяхи по старій дорозі з Москви.

Справа йде не про те чи сокира, цвях, метер сітцю потрібні для населення України буде вироблено на соціалістичному заводі чи у приватницькій кузні або навіть на хатньому варсті, а про те, чи це буде зроблено на Україні, з українських сирівців і українськими руками чи з українських сирівців, часто їх українськими руками, але в Москві. В цьому суть, зміст питання.

Україна має поважну сировинно-видобувну і півфабрикатно-обробну промисловість — вугілля, метал, електроенергія, важке машинобудівництво — паротяги, трактори, турбогенератори і т. п., це було підставою засади для розвитку промисловості широкого і універсального характеру і тому проблема «власного» виробу сокир у сільській кузні чи «Імпорту Ї» з Москвою або іншої країни може мати практичне значення лише в короткий переходовий час національно-визвольної війни, це було до часу (відносно короткого), який потрібен для того, щоб на базі існуючої, в основному сировинно-видобувної і півобробної промисловості, в процесі національно-визвольної боротьби і в час безпосередньо після неї, всебічно розвинулася українська обробна промисловість в різноманітних напрямках.

Визволена соціальна енергія і самодіяльність мас при належній економічній і соціальній політиці держави в напрямку повної підтримки усіх форм і провідів індивідуально-приватної, кооперативної, спілкової, суспільно-громадської ініціативи в економіці дуже скоро створить різноманітну і розгалужену систему промисловості України на основі іншій існуючої сировинної, ви-

добувної і півобробної промисловості.

Широкий розвиток господарських взаємовідносин з зовнішнім світом негативне діяння виторених доцьогочасним колоніальним станом економіки України, існуючих нині диспропорцій буде злагоджовані, постачаючи порядком обмінною перевідово недостаючі промислові вироби, машини, устаткування для промисловості і т. п.

Цілі і методи соціально-економічної політики націоналізму

Ціллю-программою націоналізму в галузі соціально-економічній є всіма способами і методами створити таку систему соціально-економічних відносин, у звісліді яких було б осягнуто:

а) Подвоєння і потроєння продуктивності сільського господарства, щоб бодай осигнати середньо-європейської продукційності.

б) Розбудувати промисловість України так і в такому напрямку, щоб вона бодай покривала внутрішні потреби країни, по можливості в повному обсязі промислового асортименту, який може забезпечити сировину і продукти, якими диспонує країна.

в) В цілій композиції народного господарства здагаризувати країну і привести складові частини її економіки (сільське господарство, промисловість, транспорт і т. п.) в якусь співідповідність, що в цілості давала б економічну сувереність країні.

Ні в одній галузі народного господарства України ми не маємо стани, щоб яку небудь з них була потреба затамувати, перебудувати, обмежувати продукцію і т. п., це було вирішено і взаємно пристосувати поодинокі ділянки економіки, що потрібно робити в умовах повновартісного і високорозвинутого економічного організму. Нині Україна не має ні надпродукції харчових

продуктів, ні надпродукції металевих виробів, ні текстилю, ні машин, ні варстив, немає надміру транспортних засобів і т. п. Коли, на приклад, в сучасній Німеччині заходить потреба регулювати в якісній мірі розвиток публічного користування автотранспортом, щоб не ходили порожніми пасажирські поїзди, то на Україні ще довго буде існувати стан, коли кожна зайва фірма, кожне авто, кожний кілометр проїзденої залізниці, незалежно від того чим, як і в яких цілях це буде зроблено, будуть тільки побажаннями і ще довго на Україні треба чекати на час, коли треба буде регулювати взаємоконкуренцію автотранспорту з залізницею, давовнях виробів з шахвиковими, видобуток вугілля з електроенергією Дніпра. Розуміється цей час прийде і може колись наші нападки будуть поважно думати над тим чи припинити залізничне будівництво на користь автотранспорту чи може навіть авіатранспорту, так як це є нині в поодиноких країнах, але нині ні тих залізниць, ні того автотранспорту, ні той промислові чи сільсько-господарської продукції, які б треба було «регулювати». Україна не має і не продукує.

Щоб висловлена вище думка універсальнілась, приведемо деякі порівняльні дані про стан України і Німеччини з передвоєнного часу.

Показники	Німеччина	Україна (корд. 1939 р.)
1. Територія — тис. кв. кіл.	471	445
2. Довжина залізниць кілом.	68 728	16 500
3. Довжина шосових державних доріг кілометрів	41 554	9 500
4. Довжина земсцевих доріг шосових кілометрів	171 412	трунтові

Транспорт і зв'язок є синтетичним образом економіки країни — її висловленням, виявленням її природи і повноти. Шо дають ці порівняння? Скільки треба Україні ще розбудувати доріг, щоб осигнати хоч би німецької щільності доріг? І чи має право економіст і соціолог, коли він не є московської школи і душі, відійти від цього, що Німеччина перед війною мала ще 14 979 км. залізниць приватників, в тому числі до-

поміжних вузькоторових 10 496 км. Чи в тих 40—50 тисяч кілометрів залізничних доріг, що їх потребує ще розбудувати Україна, соціально-економічна політика України повинна зарегулювати, затамувати, заборонити розбудову 10—15 тисяч залізниць приватній ініціативі, коли б така була здатна таке завдання підняти і виконати?

З цього фактичного стану економіки України випливає і зу-

З архівів С. Б.

В боротьбі з НКВД

Велика провокаційна акція Печарі на Закарпатті

З початком листопада 1944 р. совєтська армія займає Закарпаття. Для Печарі, Беднажа і ім подібних агентів НКВД нема вже важливих завдань по німецькій стороні. Там залишає НКВД тільки частину своєї агентури на протиукраїнському фронті, яка підготовлює собі ґрунт до діяльності проти української самостійницької акції за кордоном. Вона просується все далі на захід, відриваючись поступово від дотогочасної своєї бази — військово-розвідкою, поліцією і пропагандистською системи гітлерської Німеччини та поринає в потоки утікачів. Але для большевиків Важкіша справа українського революційного підпілля і партізанської боротьби на українських землях. Тоді, в другій половині 1944 р. большевики вже добре відчули силу і важливість того противника. Ім спішно заздалегідь підготовити й провести підривні й нищівні удари по українських самостійницьких елементах Закарпаття, щоби не допустити до такого розгорнення

протибольшевицьких революційних дій на тому терені, як це сталося по другій стороні Карпат. Революційна боротьба на Закарпатті була для ССРЩ ще більше небезпечною через сусідство з Словаччиною, Чехією, Мадярською і Польщею. Від 1940 р. ОУН працювала над створенням спільнотного визвольного фронту поневолених большевизмом народів, організуючи спільну акцію революційних організацій кількох народів (орган «Наш фронт» на кількох мовах, з початком 1941 р.). В боротьбі проти німців і большевіків під час війни розбудова спільнотного фронту широко розвинулась (конференція в 1943 р., національні відділи кількох народів в УПА, взаємна допомога). Тепер, коли большевики підготовляли окупацію й поневолення дальших країн, західних сусідів України, вони доцінювали небезпеку для своїх пілнів з широкого розгорнення українського революційного повстанчого руху на Закарпатті та від його запального й організуючого впливу

на повставання споріднених рухів тих народів. Тож НКВД наперед виготовляє плани розкладу й опанування Закарпаття, щоби не допустити до такого розвитку. Відставляє для того відповідні свої сили і концентрує для тих завдань попередньо звербовану агентуру. Сюди належить Печара й Беднаж.

Щоби зрозуміти події на Закарпатті і можливості провокаційної акції Печарі, Беднажа й інших, треба відтворити собі бодай в зарисах тодішній стан на тому терені.

Після повалення Карпатської України мадярським нападом за рішенням Гітлера (Віденський пакт Рібентроп-Чіану), яким Німеччина старалася купити Польшу й ССРЩ, на Закарпатті гуляє мадярський терор і винищуюче українське національне життя. Самостійницький революційний рух ОУН відроджується ступінча в 1939-40 роках. При кінці 1940 і з початком 1941 р. по цілому Закарпатті була розбудована організаційна мережа і розгорнено інтенсивну роботу. Ма-

напрямок економічної політики националізму — розв'язати і увільнити сковану нині соціально-економічну енергію і самодіяльність населення в усіх без винятку напрямках життя, як генеральну лінію соціально-економічної політики. І ця лінія політики повинна так довго тривати, аж поки не зайде реальна потреба регулювання справжніх, а не витаданих, з московського імперіального арсеналу запозичених, економічних відносин, цебто коли наступить чи наближиться пересиченість економіки транспортом, електроенергією, текстилем, металевими виробами, сільсько-господарськими продуктами і т. п., коли серед населення занепадатиме природний приріст, коли стан фізичного здоров'я нації занепадатиме чи будуть об'яви такої загрози.

Як виглядає справжня істота речі «економіки» народонаселення в сучасному ССРС, а на Україні передусім, свідчать такі факти: за час існування ССРР застепад природного приросту населення разом з його винищеннем спричинився до того, що ССРР «не добрав», відповідно до динаміки природного приросту попереднього періоду, зокрема напередодні колективізації, 55 мільйонів населення (на основі обчислень динаміки розвитку народної населення академ. Менделєєва), в тому числі Україна понад 12 міл., пересічний зрост рекрутів до червоної армії зменшився проти аналогічних даних сперед 1917 року на 3 сантиметри, обсяг грудей ще більше. Перед цими фактами і речами всі «досягнення» «соціалістичної» охорони здоров'я народонаселення

і соціальної гігієни є звичайною пропагандистською вигадкою.

З накресленого загального аналізу наявного стану соціально-економічних відносин і стану на Україні та національних цілей політики конкретизуються напрямні і завдання на поодиноких відтінках соціальної організації і економіки. 61% населення України, цебто переважна його більшість, будучи розколективізованою, а без того неможливо підняти видайність сільського господарства і добробут хлібороба та відновити потенціал фізичного розросту нації, становим соціально-економічною категорією особистого, приватного посідання засобів виробництва і продукції, а з обліком новоприєднаних (після війни) національно-етнографічних просторів (передважно аграрних) і скованих в державно-кооперативному секторі — совхозах, промисловій кооперації ремісників, кустарів, хліборобів, цей відсоток населення, соціально-економічно підставою життя і діяльності яких буде посідання засобів виробництва і продукції у приватній власності, а не заробітня платня, підіміться ще вище до 70—75%. Цей процес більшою або меншою мірою охопить і інші галузі народного господарства. І лише дальші процеси розбудови національної промисловості і збільшення її питомої ваги в цілій економіці — зростання промислового населення, що відходить з села, як його надвишка від природного приросту, в промисловість, що матиме соціально-економічну природу усуненістю самодіяльності населення (спілки, кооперація, самоуправління і т. п.), як фактор, що упраздніємо самодіяльність населення (спілки, кооперація, самоуправління і т. п.), як фактор, що упраздніємо національну економіку і виводиме її з сучасного колоніального стану.

Основу соціальної екзистенції, зростатимуть елементи і питома вага усуненістю економіки в народному господарстві України і колись дійду до співвідношення таких, які на приклад існують в європейських країнах, в яких питома вага приватної економіки коливається від 60—70% до 20—25%, маючи між собою проміжні соціально-економічні категорії — дрібна промисловість і виробництво з найменою робітною силою, дрібна торгівля, приватний транспорт і т. п. — що в соціально-економічних відносинах творять зв'язуючу ланку і буфер між приватною економікою і усуненістю.

Наведені вгорі наближені цифри про співвідношення різних типів соціальної і економічної природи розвиткових тенденцій в економіці України в часі національно-вільної боротьби і перших стадій становлення держави дають лише загальний контур образу, в якому поєднуються увільнене від кріпакської колективізації сільське господарство, загально-національна сировино-видобутка, обробна, енергетична промисловість, основні види транспорту і різноманітні галузі промисловості, торгівлі і іншої економічної діяльності, що мають зникнути і розширитися у висліді власнопідприємчої самодіяльності населення, різноманітних форм усуненістю самодіяльності населення (спілки, кооперація, самоуправління і т. п.), як фактор, що упраздніємо національну економіку і виводиме її з сучасного колоніального стану.

дярська поліція завзялась розгромити підпілля ОУН. Перша хвиля арештів націоналістичного активу пройшла в квітні 1941 р. Терор мадярської поліції щораз більше посилюється підпільниками з боку гештапа, в міру того, як поширюється й загострюється одверта боротьба ОУН з гітлерівською Німеччиною. В лютому 1942 р. проходила друга велика хвиля арештів, які проводились щораз дальше й унеможливили широку підпільну діяльність. На місці попередньої густої організаційної мережі, що пішов охоплювало ціле Закарпаття, до літа 1944 р. діяли тільки окремі станиці, зі звуженими, спеціальними завданнями. Националістичний актив Закарпаття в більшості виарештований, знаходився по тюрях і в конц. таборах в Мадярщині. Відновлення ширшої організаційної праці розпочалось в літі 1944 р., у великій мірі тим активом, який був звільнений з тюрем, як теж тими силами, які діяли на Закарпатті у зв'язку з материком. Тоді до Карпат пересувається лінія Німецько-большевицького фронту. Провідні осередки, відділи, орг. одиниці ОУН й УПА, які ще оперували в підпільницькій сфері, були в той час зайняті перегрупуванням, пересуненням через фронтові лінії на підольщевицьку сторону. Саме той момент часового перервання, чи значного послаблення внутрішніх організаційних зв'язків підбирає НКВД для того, щоби розсувати свою провокаційну роботу на напівніч революційного підпілля на Закарпатті.

В листопаді 1944 р., як большевики зафіксують Закарпаття, Печара і Беднар стаються дістатися в оточенні тих провідних націоналістів, про яких знали, що вони відіграють провідну роль в Організації. Хоч їх провокаторську роботу в Галичині СБ розкрила і вони ледве втікли, відважуються шукати наближення до членів Організації на Закарпатті, орієнтуючись в хмілевій ситуації і розраховуючи на те, що через утруднені зв'язки у фронтовій полосі, про них поки-що ще не знають ті члени, що були відокремлені на Закарпатті. Використовують колишні знайомства з школільних часів, підсувуються передусім до таких людей, які недавно вийшли з в'язниць і не знали про іншо «кар'єру» під час війни. Через товариські знайомства і взаємини мають на оці визначніших діячів відбудованого підпілля на Закарпатті. Передусім тримаються близько них під час переходу, а радше «пересиджування» фронту. Іхня служба в мадярській розвідці була в останньому часі відома на Закарпатті. Обидва провокатори це використовують для приспання остережності супроти них націоналістів-революціонерів, удаючи, що вони теж мусять хоронитися перед НКВД.

Беднар зараз по приході большевіків в Ужгороді зв'язується з НКВД, покликуючись на свої заслуги до того часу, зокрема на зв'язок через листа у агентки Давидович, — оснагає довіря НКВД і від-

разу виконує службу. Словник раз-відочні завдання для прифронтового НКВД, але швидко переходить повністю на провокаторську роботу НКВД проти революційного підпілля ОУН.

Печара йде до Берегова, де його менше знають. Йому краще зійти з поля зору членів ОУН. Зайдти до свого приятеля Василя Мочарія, який вже тоді, в перших дінях побуту большевиків став на агентурну службу «Смерш-у» (большевицька контррозвідка «Смерть шпіонам»). Печару теж хочуть туди взяти, але це не для нього робота. Відно має на кого і на що покликатися. Він йде до Хусту, шукає центр. Заходить знову до приятеля, що вже служить в НКВД — Олександер Бокшай. Там зв'язується з НКВД, яке буцімо його «наживає». Його переслухують і провірюють те, на що покликався. У провірці все згоджується. Якраз такого вони потребують. Для Печари НКВД має важне завдання: проведення плану одної з більших політичних провокацій.

Жовтень 1944 р., німці ще в Кракові, війна ще велася після того пів року, але в большевицькій воєнній політці вже домінують такі плани, які мають на меті не вимогу якнайскоріше закінчити війну, тільки опанувати більшевицькі «звільнені» країни розкладанням і підготовкою до винищування не тільки ворогів більшевизму, як українські самостійницькі рухи, але й тих своїх сателітів-союзників, які сердечно кидалися в обійми «братьїв» Росії.

Справу веде відділ політичної розвідки «Четвертого Українського фронту», який оперує в полосі Карпат, шеф якого Абрагамов. Він укладає пляни, через який має взяти на решети і в сіти НКВД тих українців з Закарпаття, які вже були, чи направилися до чеської (червоної) армії, розложити їх і опанувати, а через них взяти в кілці ціле Закарпаття, а рівночасно вбити клина між українців і чехів. Плян базувався на тому, що у створеної ситуації багато національно-свідомого й активного елементу Закарпаття буде шукати порятунку перед більшевицьким винищуванням в такій частині підольщевицького мішка, в якому можна приходитися, замаскуватися, бути не знаним, і зміти уподібнитися до оточення. Для закарпатських українців таким чужим а знаним кутком, який під большевиками міг ще найбільше надійтися на спокій і толеранцію — були саме Чехи. А при тотальній мобілізації в часі війни для відповідних річників таким єдиним легальним «безпечним» місцем виставався чесько-словачький корпус, що був пов'язаний з совєтською армією. З другої сторони серед чехів проявлялося прихильне ставлення до українців. В деяких чеських кругах все ще жило бажання і надія поновленого прилучення Закарпаття до ЧСР, і з тих мотивів вони старалися з'єднати собі симпатії закарпатських українців і наладити всіма способами співпрацю. Але рівночасно щораз

більше приходило до голосу в політичному думанні чехів розуміння дійсної ситуації, протерезіння у відношенні до Росії та усвідомлення того, що самостійне існування і розвиток Чехії можна здобути тільки в спільному змаганні з іншими свободолюбними народами, передусім з Україною, за принципом визнання за іншими народами такого самого права на державну сувереність, як цього хочеться для себе. Чеські крути з такими поглядами теж ішли на зустріч співпраці з українцями, зокрема закарпатцями, але не задля прилучення Закарпаття до Чехії, тільки для направлення тих похибок минулого і для спільноти боротьби за державну сувереність обидвох народів. І це якраз було небезпечно для СССР. Больщевики страйтися на самому початку задавити такі політичні тенденції, вбити клина між українцями і чехами. Плян Абрагамова має це реалізувати, а при тому дати ще й інші користі большевицькій системі поріжковання народів і внутрішнього розкладання їх, для своєдіяного їх поневолювання й експлуатації.

Цей плян відслонює теж внутрішню сторінку системи большевицької провокації та кілька-поверхову роботу НКВД, де в одній і тій самій акції одна система агентури працює в одному пляні, а друга — в другому. Одні про других не знають, нема між ними прямої координації, одні других шпитують і взаємно на себе доносять. А всім траять, тягають за шнурочки укриті центри НКВД.

Печара стає до диспозиції капітана військ НКВД Морозова, який був керівником большевицької розвідки при словацьким повстанцім (червонім) загоні, а в той час був старшиною зв'язку НКВД при І. Чехословакським Корпусом. Морозов доручає Печарі проведення пляну Абрагамова. Конкретизовані завдання, які дістає Печара наступні: дістатися до штабового апарату Чехо-словакського Корпусу, як українець з Карпатської України, або підійти чехом і там діяти так: 1. пригніти різні провини тим людям, які вступають до Корпусу, щоби чехи не могли їх прийняти до війська;

2. впускати, підсувати до Корпусу таких людей, які політично скомпромітовані як вороги СССР, щоби можна було на тій підставі закинути чехам співпрацю з такими елементами і при тому порядком чистки дістати в руки НКВД теж інших людей, про яких ходитиме;

3. пуртувати порядком провокації національно-свідомий, політично-активний український елемент в Корпусі, тих, що хочуть боротися проти СССР, наставляти їх на поворот на Карпатську Україну, де потрібні сили для боротьби, до УПА, що швидко буде всеукраїнський повстанчий звір проти большевиків. Творчі пляни розраховані на те, що український національно-свідомий елемент, який укривається перед большевиками пішов до чеської армії, де шукає захисту, послухає таких супестій і повер-

неться на Закарпатті, щоби працювати й боротися проти большевиків. А за свідомим, активним елементом піде й решта, несвідомі. В такий спосіб большевики відтягнуть українців від чехів, будуть мати людей дома, де кожного легше скопити, а найважчіше — НКВД буде мати висортований противбольшевицький елемент, який наставлений на активну боротьбу проти ССР.

Печара має дані добре зреалізувати плян Абрагамова, бо знає добре людей з Закарпатті, уміє підійти, а крім того в своїй дотогочасній пропагандістсько-шипунській роботі пізнав ідеологію, програму, методи діяння й боротьби революційно-візвольного руху.

18. 10. 1944 р., за дорученнями Морозова, Печара прибува до Романова, де був штаб Чехо-словачького Корпусу, і голоситься як доброволець, один з багатьох. Справу прийомів новобрачів вірішує капітан Шевчик, чех, який працює в ІІ. відділі (розвід.) штабу І. Ч.-С. Корпусу, в найтисінішому зв'язку з НКВД, з большевицькою розівідкою. Шевчик був не тільки співпрацівником, але й довіреного людиною НКВД, однак перед ним не розкривають особи Печари, ані пляну, який він має переводити, хоча все діється на йому підлеглому терені, в засуду його компетенції. Така система НКВД, при тому ж Шевчик сам чех, НКВД видно бойтися, щоби в нового не відозвались якісь скрупули. Морозов підготовляє Печарі грунт деликатним способом, посередньо, а не поручас Печару прямо. Морозов подає Шевчикові плян створити при його (Шевчику) ІІ. відділі провірочну комісію, яка має викривати і висортовувати мадярів, які подаються за українців або за словаків, і німців, які піддаваються за чехів. Морозов пропонує взяти до комісії якось українця з Закарпатті, бо такому буде найлегче розкусити замаскованих. Шевчик споміж заяв новозголосованих вибирає якраз Печару, бо той подав, що служив перед війною у чеській армії і скликає спеціальний розвідочний курс. Морозов погоджується на запропонованого Шевчиком Печару; подвійна гра між самими нквд-истами відбулась за пляном.

Печара входить в склад прийомної комісії і має перевіряти полонених, хто з них може бути прийнятим до армії. В тій комісії він діє широкими можливостями, для виконання свого пляну. Має перегляд людей, скільки і які прибувають до чеської армії. Має зможу помагати і пошкодити кому треба, і тим способом йому легко позиціонувати тих, яких йому потрібно. Ще бракувало йому відповідного довіри у чехів, з якими мав до діла, зокрема у Шевчика. Це він має здобути сам, своєю «працею». Трапляється добра нагода і Печара переводить додатково «побічну» пропагацію, на польсько-мадярському відтинку. Споміж полонених мадярів, які були під його наглядом, пропало 30 осіб. Це було в селі Врблівки, з населенням на половину польським й українським. Печара йде на розшуки. Переодягається за полоненого

мадяра, розлючує і натрапляє на політично-діяльного поляка, який вірить «полоненому мадярові» її обіцяє помогти йому дістатися польськими дорогами до польської армії, так само, як інші мадяри. Печара подає свій плян Морозову і Шевчикові, які погоджуються. Больщевики не довірють полякам і треба їм доказати. На другий день Печара перевіряє за полоненого мадяра, в товаристві двох вояків ЧСКорпусу, з одним чехом з Волині, Буряком, і з другим мадяром з Хусту, А. Горацієвим, в такому ж перевірянні, вдається до того поляка, той відставляє його до комінданта поліції. Від того вже дістають підводу, одного человека і листа до повітової команди польської поліції в Сяноку. Там їх приймає капітан Синкевич і передає їх до повітової команди військових поповинь. «Полонених мадярів» приймають до польської армії, дають мундюри і командирів до кадри в Перешибілі. Печара з товарищами привозять для НКВД документальні докази, що польські власті поза плечами большевиків, ведуть «свою політику» з мадярами. Це буде в свій час використане. Шевчик вдоволений, має заслугу перед НКВД, бо це робота його відділу, а зате Печара має в нього дозвіл і вплив. Тоді Печара від спрах мадярів переходить до тієї канцелярії, де перевіряли тих, що прибували з Карпатської України до чеської армії.

Печара з НКВД поділили весь елемент з Карпатської України в чеській армії на три групи, які були розміщені в трьох різних місцевостях. В одному місті були українці інтелігенти, в другому — українці селяни, а в третьому — мадяри. Так розділення було легше опановувати й розкладати. В половині грудня штаб, в якому діяв Печара, переїхав до Гуменної й примістився в одному замку. Тоді вже припиняється наплив людей з Карпатської України, і закінчується період сегрегування, розпочинається обробітка — розкладання. З початком січня 1945 р. творять старшинську школу в Гавої біля Стропкова. Там зібрались та вся інтелігенція з Закарпатті, яка шукала в чеській армії виходу з ситуації. Була теж частина словаків, чехів було мало. Печара йде теж до тієї старшинської школи, з завданням обсервувати, пізнавати її провокаційно-обробляти людей.

Для улегшення своєї роботи Печара старається дістати якісь контакт з революційним підпіллям на Закарпатті. Використовує час поки ще від Організації земляків не прийшли відомості про нього й інших, розкритих ворожих агентів і провокаторів в закарпатському середовищі. Він знає ще з німецьких часів про Г., що той заангажований в підпільній праці Організації і старається нав'язати з ним якісь контакт. Г. був давніше попереджений, що Печара темний тип, агент мадярсько-німецької розвідки, вистерта від його, але не в достаточній мірі, не трактував його як большевицького провокатора. Це спричинило упадок його й інших членів ОУН на Закарпатті, що їх

слідкував Беднаж, і звербовані Печарою агенти.

Через Коріння, який був звербований на агента НКВД, Печара дістає з Закарпаття підпільну літературу, деякі інформації про революційну боротьбу, про УПА. Цим усім він оперує в той спосіб, щоби перед українцями в старшинській школі вдавати, що він пов'язаний з підпіллям і в той спосіб здобути собі їх довіру і послух. Йому вдається здобути аплік на більшу кількість визначних одиниць, які були знані і мали авторитет серед молоді Закарпаття. Для запевнення того, НКВД дбас за те, щоби люди в тій старшинській школі мали тільки такі звязки з світом, передусім з Закарпаттям, які стояли під таємною його контролю. Підготовивши відповідно грунт, Печара веде агітацію за повернення на Закарпаття, щоби там боротися і працювати у вільному русі. Серед маси закарпатців у школі були побоювання, чи там не будуть большевики їх виловлювати і переслідувати вже за саму дезертирію. Тоді Печара з НКВД висилають двох вже звербованих до агентурної служби, Деркача і Голубця, які нібито втікають з старшинської школи на Закарпаття, а по якому часі вернулися, вже з посвідками від большевицьких властей на поворот до дому, і оповідали те, що їм сказали НКВД, щоби осмілити й заохотити людей до повороту на Закарпаття. Тоді велика кількість людей постухала, покинула чеське військо («дезертирія» була вмисне улегчена) і повернулася на Закарпаття, — до чого й змагав провокаційний плян Печари. З Гавої старшинську школу перевезено до Попраду. Там Печара докінчував свою провокацію на відставлення «оброблених» їм людей в сіті НКВД. Разом з ним залишилось в Попраді ще мале число, зокрема тих, що стояли найближче нього. Так було зааранжовано на те, щоби не викликати підозріння завчасно, чому вони сам залишилися, як всі відійшли. Плян був закінчений з кінцем березня. Печара охопив своїм слідженням і провокацією теж тих, старшин і підстаршин, які не далися намовити до повороту і залишились в чеському війську.

Під час тієї роботи Печари на Закарпаттю працює інтенсивно НКВД й його агентура, як Беднаж й інші, але тільки слідять, вербують агентів. Арештувань не переводили в той час, тільки ждали, щоби Печара зіграв з чеського війська весь противбольшевицький елемент в большевицькі сіті, розставлені на Закарпаттю. Видно їм тоді було би ще незручно переводити арешти в чеській війську.

Тиха «розробка» Закарпаття агентурою НКВД триває ще довший час. Великі арештування національного активу, що потенційно був наставлений на революційну боротьбу, удари по рев. русі нищили тих членів і клітин з підпільної мережі, які вдалось ворогові за той час розкрити, — прийшли аж в осені і зимою 1945 р. Така прозолока була потрібна для підготовки дальших,

Комунікат

Пресове Бюро АБН подає до відома:

I. - 12, 13 і 14 червня 1950 відбувається в Единбурзі (Вел. Британія) під патронатом Шотландської Ліги Європейської Свободи з'їзд предсоставників підпільних рухів народів об'єднаних в АБН, метою якого було поінформувати британську публічну опінію про цілі й шляхи визволення поневолених большевизмом народів, висловити західному світовій постулати та погляди на те, як встановити тривалий світовий мир.

У Конвенції прийняли участь 35 уповноважених делегатів від підпільних визвольних рухів 17 (сімнадцяти) народів: лотишів, литовців, білорусів, словаків, чехів, мадирів, сербів, хорватів, болгарів, румунів, українців, козаків, північно-кавказців, грузинів, азербайджанів, туркестанців і ідель-уральців.

15 голоано-улюнаважених делегатів, членів ЦК АБН, прибули з-поза терену Велико-Британії.

У Конвенції прийняла участь інкорпоре делегатура АБН на Велику Британію і через окремого висланника Комітет АБН британської зони Німеччини.

Весь час тривання конференції були привізні численні члени Шотландської Ліги й інші визначні британські гости. Між закордонними гостями був також представник бразилійського уряду.

II. — 12 червня відбулася зорганізована Шотландською Лігою Європейської Свободи пресова конференція, на якій були заступлені:

- 1 — Writers Association Press
- 2 — Reuter
- 3 — Press Association
- 4 — Scotsman
- 5 — Daily Express
- 6 — Daily Mail
- 7 — News Chronicle
- 8 — Evening News
- 9 — Evening Dispatch
- 10 — Glasgow Herald
- 11 — Daily Record

12 — Near and Far East News Agency

13 — Press Correspondents of the national press in exile of the nations subjugated by Bolshevism.

III. — В год. 19-тій (12 червня) відкрив Конвенцію Дж. Ф. Стоарт — Голова Ради Шотландської Ліги й зачитав привітальнє письмо Президента Ліги — лорда Мансфілда Дж. Стоарт у вступній промові відмітив значення Конвенції та роль визвольних рухів поневолених народів в захисті вільного світу перед большевицькою тиранією.

Повстанням з місць і двохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять поляглих за волю або жертва большевицької тиранії.

На Конвенції виголошено наступні загальні доповіді: «Позиції визвольного фронту АБН і світова боротьба проти большевизму» — Ярослав Стецько, б. Голова Україн-

провокаційних планів з головною діючою особою — Печарою. Про це буде мова далі.

Під час своєї провокаційної роботи проти українців в чеській армії Печара веде ще другу провокаційну акцію на відтинку українсько-чеської співпраці. Він довідується, що провідники українського революційно-визвольного руху на Закарпатті спрямовують свою діяльність теж в напрямі нав'язання взаємин з чеськими самостійницькими кругами. То ж і пророкання мусить робити своє по тій лінії, щобі підмінувати ґрунт. Печара використовує ситуацію зустрічі українців з чехами в ЧСКорпусі. Підшивається за відпоручника українського революційного підпілля і веде гру з двома чеськими штабовими старшинами полк. Радою і кап. Светельським, які зацікавились співпрацею з українцями. Це діялось ще при кінці 1944 р. В січні 1945 р. пілк. Рада був призначений командантом чеського запасного полку в Ужгороді, який мав там формуватися. В Ужгороді большевики арештують Раду. Його товариш кап. Светельський прийшов до Печари, як до «представника українського підпілля», чи Організація не могла би рятувати Раду. Печара ніби-то передає справу до Організації через Коріння, який вже був на зрадницькій службі НКВД. В Ужгороді НКВД інсценізує справу так, буцмісто українські повстанці висвободили Раду. Таким чином Печара здобув собі велике досягнення й авторитет у тих чехів, з якими провадив провокаційну «співпрацю» і виступав перед ними як представник ОУН.

Цю провокацію Печари НКВД називно відповідно використало згодом не тільки проти втігнених в гру старшин, пілк. Рада, кіт. Светельські, пілк. Фанта, але ширше, щобі відстрашити чеські круги від з'язків і співпраці з українським підпіллям. Провокація і терор — це суть НКВД, а воно — душа большевизму.

Під час своєї провокаторської акції в старшинській школі Печара стрічався ще й з іншими такими як він зрадниками-запроданцями, що були на службі НКВД і большевицької розвідки. В половині лютого 45 р. стрічався в Попраді з Михайлом Генітком з Підгір'я, який передтим був у мадярській розвідочній службі, а тепер вже служив у большевицькій, у відділі «Смерш». Він разом з якимсь лейтенантом НКВД хотів втігнути до своєї служби Печару, але цей вже був «заангажований». В тому ж часі Печара зустрів другого такого товариша, Федоренка, який був з ним у верхушці в Сталевій Воді, служив у німців, а рівночасно, ще за німецьких часів, був на службі большевицької розвідки на відтинку Чадца-Татри. При розслідуванні большевицької провокаторсько-агентурної роботи на терені закарпаття, Чехія, Словаччини і в Австрії, розкрито цілу плеяду таких професійних вислужників чужих розвідок, польської, мадярської і німецької, які під большевиками відразу йдуть на службу НКВД. Большешики використовують такий елемент, навіть таких, що передше служили іншим проти них, не нищать, а запрягають до своїх послуг,

до найбільш нікчемних зрадницьких і провокаторських завдань проти українського самостійницького руху. Можна прийняти за правило, що кожний, що стояв у агентурній службі в котогось з попередніх окупантів Українських Земель, хоча б там працював виключно на противі большевицькому відтинку, коли опиниться під большевиками, стає на службу в НКВД. Усіх таких чужих розідчиків НКВД знає, тими справами спеціально займається, розслідує і має легку роботу, діставши в свої руки кількох з тієї бранжи, скоро довідується від них про все і про всіх, бо в таких людей немає відповідних моральних галюм, щоби вони не піддалися настискові. НКВД оперує при тому всячими засобами, з одного боку шантажем, терором, а з другого — промовляє до низьких жадоб і слабостей таких людей. Хто раз легко пішов на службу до чужої розвідки, зокрема котогось з ворогів, задля особистої користі, вигоди, безпеки, чи для професії, хочби при тому не діяв прямо на шкоду українській справі, а діяв проти іншого ворога, то така людина станула на ховзьку дорогу і під етично-моральним оглядом скочується все нижче. Розвідка — це ділянка боротьби, війни. Розвідочна служба може мати високу моральну вартість, не дешевувати їй не плямити людини, тільки тоді, коли вона випливає з патріотичних мотивів, коли це служба батьківщини, оборона свого народу, захист його волі й життєвих інтересів, оборона високих ідеалів, правди і справедливості, протидія вороговій батьківщині, його нападовій

ського Державного Правління, Голова Центрального Комітету АБН.

«Економічний потенціал поневолених большевизмом народів» — Альфред Берзінс, б. латвійський міністр, Голова Ради Народів АБН.

Кінгзь Белі Каюм-Хан, Голова Туркестанського Комітету Національної Єдності, заступник голови Ради Народів АБН.

«Війна проти большевизму й поневолені народи АБН, як воєнний чинник» — генерал-полковник Ференц Фаркаш де Кісбариакі, Голова Угорського Антибольшевицького Визвольного Руху, Голова Військової Комісії АБН.

розкладові, захист нації й суспільства перед злочинними силами й елементами. Але професійна служба в чужій розвідці, для чужої держави це справа гіршого порядку ніж наємана служба в чужому війську. Хто стає на такий шлях-перетинає ідеально-моральні зв'язки з своїм народом. Така людина не може в національній суспільності мати місця й функції як її повноважний член. А вже цілком дискредитує людину служба в розвідці такої чужої держави, яка ставиться ворожо, чи неприязно до її батьківщини.

Большевізм використовує такі елементи, так само, як інфекційна хвороба атакує в першу чергу слабі місця в організмі. З того треба вигнати належні висновки. Колишній працівник, вислужник чужої розвідки, зокрема ворожої, коли попадеться в руки большевиків, дістачеться в їхню сферу — з практикою йде на службу НКВД, і то передусім проти українського самостійницького руху, на найгіршу зрадницьку провокаторську роботу. Можуть траплятися хіба дуже незначні вимітки. Але треба пам'ятати, що агентура НКВД діє так само на еміграції, на всіх закордонних теренах. Вона є тут вербув собі прислужників, підшукую податливих людей. В тому розглядаться передусім за такими, що наставлені на того рода темну роботу, на агентурну службу, на легкий, хоч би небезпечний «хліб». І напевно вербункові пункти агентури НКВД закордоном послуваються списками агентів різних чужих розвідок, зокрема німецької. До таких людей підходять в першу чергу, їх стараються позискати на послуги НКВД. При тому входить в гру різні засоби шантажу, пресі, підступу і підкупства.

Українська суспільність закордоном охороняється перед агентурою НКВД і цілою її роботою мусить мати на очі і вистергатися не тільки таких елементів, які своєю теперішньою діяльністю викликають підозріння, але не менше їх таких, які мають темну минувшину, які вже стояли колись на чужій агентурній службі, які с податливим матеріалом.

(закінчення буде)

В. Нануашвілі — капітан ген. штабу, Голова Грузинського Союзу у Великій Британії.

13 червня слідували дальші доповіді представників окремих народів:

«Боротьба козаків проти большевизму» — доклад отамана І. Білого і інж. В. Гласкова, Голови Екзекутиви Козачого Верховного Круга.

«Тло резистансу й рушійна сила боротьби Болгарії за волю» — д-р Д. Вазов — член Керівництва Болгарського Національного Фронту.

«Литва в боротьбі проти совєтської Росії» — п. Повіліявінос Ст. з уповноваження Литовського Підпільного Визвольного Руху.

«Визвольна боротьба Грузії проти Росії» — М. де Альшибай, член Грузинського Національного Комітету.

«Боротьба Азербайджану за волю» — інж. А. Ізмайл, член Азербайджанського Визвольного Комітету.

«Сербський народ в боротьбі проти комуністичної тиранії» — полк. Ж. Богданович, член Президії Сербського Визвольного Руху.

«Боротьба хорватів проти комунізму» — ген. майор Г. Яндранські, член Президії Хорватського Визвольного Руху.

«Боротьба Угорщини за волю і християнство» — д-р Людвіг де Ліптай, член Угорського Антибольшевицького Визвольного Руху, б. міністр.

«Ідель-Урал бореться за незалежність» — Гаріт Султан, Голова Нового Союзу Боротьби за незалежність Ідель-Урала.

«Північний Кавказ в боротьбі проти ССРР» — п. А. Багадур, Голова Північно-Кавказького Національного Комітету.

«Боротьба Білорусі за незалежну Державу» — д-р Ст. Станкевич, Голова Білоруського Національного Центру (ВНЦ).

«Словачський народ в боротьбі проти большевицької тиранії» — інж. І. Базовський, заступник Голови Словачського Визвольного Комітету (СОВ).

«Боротьба Туркестану проти большевизму» — В. Рахман, член Туркестанського Комітету Національної Єдності.

«Визвольна боротьба Латвії проти большевицької Росії» — Е. Бетманіс, з уповноваження Лотиського Національного Комітету.

«Україна і П. Повстанча Армія (УПА), її роль і участь в боротьбі народів АБН за світовий мир і волю» — З. Пеленський, член Президії

Української Головної Визвольної Ради (УТВР).

«Румунія під большевизмом» — ген. поручник Іон Георге, від Румунського національного Комітету.

IV. — Після зачитання Головою Ради Ліги Дж. Ф. Стоартом, під загальні оплески, резолюцій, вислано привітання Шотландської Ліги Європейської Свободи і Конвенції АБН — повстанчим арміям, підпільним рухам і всім воюючим проти большевизму народам. Конвенція делегатів АБН вислала подяку Шотландській Лізі, а зокрема І. Голові п. Дж. Ф. Стоартові за покладені труди для влаштування Конвенції народів АБН.

До дня 14 червня на Конвенцію наспілі 235 приїхало від політичних, громадських, культурних, молодіжних і інших організацій, та визначних політичних діячів з різних країн світу.

Під час Конвенції було присутніх більше 400 гостей.

V. — Після закінчення Конвенції, в дні 14 червня відбувся міжнародний концерт з участю британських, литовських, лотиських, угорських і хорватських артистів і аматорів.

Конвенція, що мала прилюдний характер, досягнула своєї мети.

Единбург, 15 червня 1950 р.

Пресове Бюро АБН.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Управління Братства б. Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця уповноважене рішенням І. Загального Збору стрільців, підстаршин і старшин б. рейдуючого відділу УПА, що відбувся 17-18. червня 1950 р. на чужині, вести всі справи б. рейдуючого відділу УПА. В допомоговій праці стоїмо в контакті з Централею СХС в Мюнхені.

Всі листи та допомоги надсилати на адресу: Федак Михайло, Мюнхен, Дахауерштрассе 9, II.

Урядові години: кожного вівторка і четверга від год. 9 до 16-ої.

ПЕРЕСТОРОГА

Так звана «Місія УПА» розсилає воякам б. рейдуючого відділу «віячення» в справі творення «Братства б. Вояків УПА» і при тому вимагає від кожного вояка підпису на окремому чистому папері.

Остерігайтесь всіх вояків б. рейдуючого відділу перед складенням підпису невідомо в яких цілях.

Згідно з рішенням І. Загального Збору всі вояки б. рейдуючого відділу УПА повинні бути в контакті тільки з управлінням Братства б. Вояків УПА ім. св. Юрія.

Команда Братства б. Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця.

КОМУНІКАТ

У дніях 17 і 18, червня 1950 р. на Загальному Зборі бувших вояків рейдового відділу УПА основано «Братство бувших Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця».

Участь у нарадах взяли 49 б. вояків УПА - від 43-х вояків, які з різних причин не могли особисто взяти участі в нарадах Загального Збору, настіли письмові уповноваження, цебто було 91 голосів на жоло 115 перебуваючих на терені Західної Німеччини бувших вояків рейдового відділу УПА. Крім того «Товариство б. Вояків УПА» в США було заступлене своїм уповноваженим.

Загальний Збір заслухав два реферати:

1. «Потреба й доцільність творення Братства б. Вояків УПА».
2. «Сучасне внутрішньо - політичне положення».

Далі Збір накреслив плян праці «Братства», вибрав Управління та склав резолюції.

Склад Команди Братства: Командир — Вернигора; заступник Командира — Лагідний; писар — Роман; виховник — Мар; військовий керівник — Марко; інтендант — Смирний; Рада Старших: Голова — Грабенко; члени: Сержант, Зазуля, Комар, Ірина, Юрко, Лазар, Бурий. **Верифікаційна Комісія:** Голова — Горислав; члени: Грабенко і Дон.

Збори пройшли в дружній та діловій атмосфері. Відспівнням національного гіму закінчено I. Загальний Збір б. Вояків рейдового відділу УПА на чужині.

Президія Загального Збору:

Предсідник:	Члени:
Скала	Горак, Рубаха

Резолюції збору

I.

1. Стверджуємо нашу непохитну вірність ідеям і чинам національно-визвольної революції, здійснюваної ОУН-УПА-УГВР.

2. Засуджуємо й відкидаємо всі наявні на еміграції спроби ревізійно-ідеально-політичних залочень національно-визвольної боротьби українського народу та всякі намагання сіяти заколот в українському національно-визвольному таборі на еміграції.

3. Стверджуємо й визнаємо, що бувши вояки, підстаршини й старшини УПА разом з Закордонними Частинами ОУН творять ідеально-політичну єдність й однозначну дію цілої системи ОУН-УПА-УГВР. Тому ширення розколу цієї єдності деякими людьми, що відійшли від ідей та цілей цієї боротьби й стали до послуг неукраїнських чинників, уважаємо шкідливою і ворожою дією.

Висловлюємо повне довір'я Продводові цілі ОУН та II Закордонним Частинам.

4. Висловлюємо свій жаль, що частина людей із Закордонного Представництва УГВР та неправильної непотрібно створеної т.зв. «Місії УПА» надужили довір'ям українського громадянства й іменем ОУН-УПА-УГВР. Вони, представляючи неправильно й тенденційно українському суспільству на чужині й чужому світові цілі української національно-визвольної боротьби, дозвели до того, що в світовій пресі починає сітись баламутство, про те що українська національно-визвольна революція є тільки антистадінським рухом найлівішого поясу. Тих людей, оскільки вони були вояками УПА, за те, що солідаризувались з ідеями лівомарксис-

тських груп, вилучаємо з духової єдності з нами, а тих, що вступили на службу до чужих чинників, виключаємо зі своїх організованих рідів.

5. Уважаємо діяльність т.зв. «Місії УПА» неправильною і шкідливою та відмовляємо їй у моральній та чинній підтримці.

6. Українська Повстанча Армія бореться за національно-державну незалежність України й соціальну волю та різність української людини й тому вважаємо кожну дію, що спрямована на викривлення, або обмеження цих цілей, ворожою дією проти УПА й України. Зокрема вважаємо за ворожку роботу нав'язування УПАрмії ідеї марксизму.

Огляд преси:

»Могутність преси«

Під цим наголовком о. Ір. Назарко, ЧСВВ, в газеті «Наша Мета», католицькому тижневику в Торонто, Канада, в великоцінному числі написав статтю в якій пише:

... «Преса це найбільша проповідниця народу, це найбільший всесвітній суд, це найбільша вчителька народних мас. Преса є творцем, носієм і пропагатором людських думок ідей і світоглядів. Преса це духовний корм сьогоднішньої людини...»

Через десяток чисел в цій газеті друкуються статті «о. д-ра Івана Чинченко з Полтавщини, Україна» під назвою «Церковні справи в Україні від 1917 року до сьогодні».

II.

7. Ми, бувші вояки УПА, перебуваючи на еміграції, засновуємо Братство б. Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця для: ширення серед українців на чужині й у чужому світі правди про нашу боротьбу, для організації допомоги нашій воюючій Батьківщині, а передусім тим друзям, що боряться в лавах УПА-ОУН, а також для моральної і матеріальної підтримки для тих, що в боротьбі втратили своє здоров'я.

8. Висловлюємо свою добру волю співпрацювати з усіма людьми й організаціями, яких цілі є ті, за які бореться УПА.

9. Висловлюємо свій духовний послух і віданість нашим церквам.

10. Задикуємо всіх колишніх вояків УПА, що перебувають на чужині, до духової єдності між собою і батьківщиною та до втримування чинної єдності через своє Братство.

III.

11. Загальний Збір вояків, підстаршин і старшин УПА на чужині передає свій палкий воїнський привіт найвищому політичному проводові на рідних землях Українській Головній Визвольній Раді, Головному Командуванню УПА та революційній Організації Українських Націоналістів.

12. Передаємо привіт своїм друзям, зорганізованим у «Товаристві б. Вояків УПА» в США та всім іншим воякам, підстаршинам і старшинам УПА, розкинених по світу, що з різних причин не могли прибути на З'їзд.

13. Братство б. вояків УПА складає українському громадянству на чужині та всім допомоговим організаціям цирку подику за дотеперішню поміч. Ми віримо, що й надальше українська спільнота по цей і по той бік океану продовжуватиме поміч воюючій Батьківщині та раненим і хворим воякам УПА на чужині.

14. Загальний Збір стверджує, що т.зв. «Місія УПА» держить в укритті 3-х прибувших в осені 1949 р. біженців УПА, і домагається їх звільнення.

О. д-р Іван Чинченко перейшов з православія на католицизм. Цей і того роду факти є остатільно особисто інтимними справами людської душі, що ми їх не сміємо і не поєднувати зі одобрювати. Вони є добрими, коли випливають зі широї віри і душевного настановлення, і злими та лицемірними, грішними, коли робляться зза «суети мирської». Тому цієї сторінки не зачіпаемо.

Автор, на закінчення своїх статей, додав після слово, в якому пише:

«Ще раз вважаю своїм обов'язком попередити всіх любих читачів цих рядків, що рядки ці написані безтенденційно. Автор писав лише в ім'я історичної правди,

Міжнародня змова проти свободи націй

Під цим наголовком в газеті «Український Самостійник» ч. 24 з 25. 6. видрукована рецензія на випущену в ЗДА книгу Йосипа П. Кмета «Мусимо скасувати Злучені Держави».

В книзі освітлено ідеї і систему організації і дій так званого руху за світовий уряд, за створення світової держави, за поневолення і знищення націй.

Рецензент каже:

«Автор закінчує свою цікаву книгу увагами, що засновання такого «світового уряду», як би, не дай Боже, до того прийшло, — буде б річно в сто разів гірше від усікої війни; що така примусова надсвітова організація — не мотла б знищити громадянської війни, яка шаліла б ще гірше, як тепер; що об'єднати нації, не зважаючи на їх прадавні історичні традиції, культурну спадщину, політичні нахили та ідеї, мову, звичай, способ життя, їх окремі концепції права, релігії було б потворним

абсурдом і могло б утриматись під «світовим урядом» не мала б ніякої духовної сили, що вимагало б безнастannого застосування brutalnoї сили і терору, то що. Про все це очевидно прекрасно знають органиатори потворного Руху і свідомо йдуть на уярмлення народів під свою кількою. Про це треба пам'ятати особливо нам, українцям, у яких ідея національної і державної незалежності все підміновується софістами від всіляких «федерацій», «конфедерацій», «союзів» то що. Всі ті рухи за всякі федерації і світові уряди — це гарні фрази, це знаряддя в руках напівбольшевицької кілки міжнародних гангстерів, метою яких є уярмити нації, знищити національне почуття патріотизму, створити з націй бездушну і бездумну людську отару під національним чекістством з «світового уряду».

На українському відтинку посилено працюють відпоручники «кілки міжнародних гангстерів»,

характеристику яких подано в статті проф. В. Державина «Неокомунізм і його літературна пропаганда» (ч. 25 газети «Український Самостійник» з 2. 7. 1950). Стаття проф. В. Державина присвячена розглядові останнього роману В. Винниченка «Нова заповідь».

Автор статті так характеризує політичну роль В. Винниченка:

«Соняшна машина» вже й тоді була продуктом бульварної бестетристики, складеним наприкінці 20 років виключно з метою комуністичної пропаганди, за неофіційним советським замовленням, проте в розрахунку на цілком офіційні советські гонорари — яких, як відомо не забрало. Совети, зовсім не потребуючи на Україні українського «національного комуніста» В. Винниченка... добре проте розраховували, що на еміграції його антихристиянська, антикультурна і, тим самим, корисна для большевицького підлізму пропаганда дастиме їм більше зиску, аніж комуністичне «навернення» кількох десятків лівівських ідотів (на зразок Крушельницького); тому вони й випустили В. Винниченка 1920 року закордон, замість використати його — а після того ліквідувати — асередні УССР, як вони поспішено зробили з усіма іншими зрадниками української національно-державної ідеї — з Панасом Любченком, Скрипником, Чубарем, Затонським то що. Совети в цьому не прорахувались: Винниченко віддачив їм «Соняшну машину», а вони в свою чергу віддалили йому грубими карбованцями за советське видання «повної збірки творів»...

В романі «Нова заповідь» пропонується неокомунізм під новою назвою «колектократія» (колективне управління). В цій колектократії апологізується ідея «чистого комунізму», що повинна об'єднати в єдинодії комуністів і соціалістів, що соціалісти повинні приднатися до комуністів, бо, як синтезує В. Державин, твір Винниченка:

«Поперше, мовляв, комунізм, як такий, є непереможним, бо ж маси «працюючого люду» скрізь йдуть за комуністами. «Наприклад, французькі маси в більшості своїй, не ховаймо того, обговорюють советів, Сталіна ССР і готові за них битися проти своєї Франції (?!)», по друге, мовляв, сучасні соціально-економічні реформи (включаючи навіть націоналізацію значної частини народного господарства) нічого не варти, бо це є прояви «опортунізму»; по третьє, мовляв, як що соціалісти не скаптулюють перед комуністичною «колектократією», то антагонізм між Америкою і лише шляхом нечуваного варвар-

стан і факти описані так, якими вони в дійсності були. Автор був далекий від того, щоб возвеличувати одну українську Церкву і донижувати другу».

Чим же є, справді, ця довга розправа з УАПЦ? Суцільним паплюженням і облизаним помилем цієї церкви. Годі з такими речами дискутувати. Мимо них проходять мовчанкою.

В 1941 році почалась і відбувалась по цілій Україні одна зі страшних сторінок в релігійному життю православної України — під німецькою окупацією, в дуже тяжких умовах, українська Автокефальна Православна Церква відроджувалась, з одного боку ІІ ніцили і утискали німці, з другого боку Москва зридала ІІ зсередини своєю експозитурою, так званою Українською Автономною Православною Церквою, переснуктою, а властиво організованою і унапрямлюваною московським НКВД в рясах і без них. Багато в УАПЦ було і є неполадків, браків, недостачі людей і інше, але це була і є Церква УКРАЇНСЬКА, що жила і живе боротьбою за правду Божу і добро свого народу.

О. д-р І. Чинченко нібито не розуміє того, коли пише:

«Боротьбу двох церков в Україні — УАПЦ та автономної, німці підтримували, це їм було корисним»...

Для цього «дві церкви» в Україні є рівнорядні, на одній путі — одна «УАПЦ», а друга «автономна». Між тим правдива назва їх є одної «українська», а другої «московська». До цього розрізнення о. І. Чинченко не признається, він його не розуміє, чи робить витяг, що не розуміє, коли далі лише:

«Більшість епископів УАПЦ і автономної були послушними знаряддям німців і намагались прислужитися німцям.»

I це пишеться після того, як архієпископ цієї УАПЦ, потім митрополит, Полікарп, 7 липня 1941 року післав до всіх вірних Церкви своє архієпістирське післання і благословенство актові проголошення відновлення Української Держави 30 червня 1941 року.

Деякі «українські» часописи на еміграції дописалися до того, що сам Степан Бандера німецький агент і вислужник, та сів у німецький концентраційний лагерь з умовленому з німцями плану.

Чи не з того самого брудного джерела пливуть інсинуації о. д-ра І. Чинченка про німецьку агентурність УАПЦ і її «однаковість» з автономною, читай, московською, Церквою на Україні в часи німецької окупації.

Читаєш ці писання і мимоволі насувається питання — чи ці люди не знають, що творять, чи творять «волю пославшого їх».

ського терору; що така територія Советським Союзом призведе до світової війни, тобто до «знищення людства»...

Очевидно, що з наведеними вище трьома припущеннями всяка советсько-комуністична преса охоче згодиться...

З чим советсько-комуністична преса не згодиться — це з четвертим припущенням (В. Винниченка), а саме:

«Коли Москва справді хоче створення соціалізму на Землі, у що Ви комуністи, безумовно, глибоко вірите, то ви повинні запропонувати Й щоб вона поставила умовою заключення миру, а з ним, розуміється, розброяння, встановлення світової федерації, прийняття об'єднаними націями зобов'язання переводити в усіх країнах Землі господарство на колектократію.»

«І от цілій дальший зміст роману є присвячений бульварно-вульгарному показові — яка та комуністична Москва є дурна та злочинна, що вона не хоче проміняти сталінську диктатуру на світову федерацію, перейменувавши свій «державний капіталізм» на «колектократію».

Так В. Винниченко стоїть на своєму відтинку в єдиній лаві «кліки міжнародних гангстерів», намагаючись розкладати українське суспільство ідеями «світової держави», «світового колектократичного уряду» «світової федерації», а в ній ладу «чистого і несплімленого комунізму».

Про політичне середовище, що дуже і рекламирує твір В. Винниченка В. Державин каже:

«Смішно думати, що такий насикрізь партійно-політичний орган, як «Українські Вісті», друкував «нову заповідь» через захоплення І літературними вальорами... Коли роман підкresлено-політичного змісту друкується без усіх застережень у підкresлено-політичному органі преси, то це значить, що редакція або офіційно поділяє політичну настанову автора (але до цього очевидно, ще не дійшло), або ж вона використовує той белетристичний твір як свого роду «пробну кулю», сутеречи читачеві, під плаціком «красного письменства», яких вона, з тих чи інших причин, поки що не зважується оголошувати «еко катедра». Отже до злочину й ощуканства, що про них сказано вище, додається ще реагільну тактику боягузів, які дуже хотіли б пропагувати щось більш-менш комуністичне, але цим часом соромляться робити це під власною імені...»

«Лицемірство керівних органів «Українських Віостей» — тобто керівних органів відповідної політичної партії — що друкують пропаганду таких поглядів, яких офіційно не схвалюють, і вихвалають твір, зовнішньо однаково ворожий советам і некомуністичним противникам советів, а істотно — такий самий комуністичний, що й сталінська, ідеологія... таке лицемірство лише збільшує бруд

даної політичної акції, не змінюючи її злочинної суті... (підкresлено ред.)

В. Державину важко зрозуміти «мораль» цієї партії і її політичного керівництва, а між тим справа аж надто ясна: Воскобойник і Багряний проповідують комунізм винниченківського видання, філіялу «світової кліки гангстерів», а іх друзі і «соратники» підгайні літературно і безпосередньою денунціацією, за заповітами Багряного «ми вас, націоналістів, знищемо», проносять «знищте» націоналістів: С. Підгайний в Торонто, виганюючи Сумізців і Пласт з дому «Народного Дому», визиває до погрому «бандерівських фашистів», його політичний однодумець, кандидат на посла, Віндер в передвиборчій проглямції, в англійській і жидівській мовах, закликає видалити з Канади «убивцю» і «фашиста» Д. Донцова.

В цій «славній фаланзі», на одному з чільних місць, виступає Ю. Шерех. В своїй брошурі «Проти течії», виданій тими ж «Українськими Вістями», що приходилися за фірмою видавництва «Україна», намагаючись відкрити розклади націоналістичної ідеології побороти Д. Донцова, виводить такі «наукові» теорії:

«Під словом націоналізм можна розуміти різні речі. НКВД вважає за українського націоналіста вчителя, який, закінчивши лекцію українською мовою, на перерві говорить з учнями по українськи. Знаний уже нам Р. О. в «Українському Кличі» скильний ототожнити український націоналізм з «нашою політичною ідеєю» в «окресленій і якнай формі», цебто з науковою Донцова. З обох підходів можна усміхнутися, але можна над ними й призадуматися. В суті справи в обох виявляється істотним однаковим: вважати націоналістичним все те, що стверджує свою національну суть, відмежовує її від сутей інших націй і — логічно продовжуючи — доводить окремість своєї національної суті до кінцевих висновків у формі зрозуміння потреби політично завершити садомість своєї окремості: приходить до гасла са-

мостійності і то самостійності не лише в формі і змісті культури, а і державної самостійності.

Таке розуміння націоналізму ледве чи можна вважати за наукове, і грубі томи (книжок, ред.) про націоналізм окреслюють течію інакше, складніше і докладніше. Але не можна заперечити, що в житті на Україні прищепилося сама таке розуміння слова націоналізм. Дуже істотні додаткові окреслення лишились на сторінках книжок. Скажімо, питання про ставлення до інших націй на Україні: культурна автономія їх, чи асиміляція, чи виселення, чи (було й таке) екстермінація — питання, в розв'язанні якого теоретики націоналізму вбачають чи не суть націоналізму, — воно в житті попри всю свою важливість не стало визначальним в усвідомленні того, що таке націоналізм і націоналісти. Або питання про те, чи національне супротиви загально-людського є щабель чи цінність вища і самодостатня, — по всю його теоретичну вагу, — не вийшло за межі теоретичних міркувань вузького кола.

Таким чином практично у нас вважають за націоналіста і того, хто хоче ствердити сувереність українського народу на його території, не порушуючи прав інших народів, що там волею Вожко і історії живуть, і того, хто ладен ці народи попросту знищити; і того, хто домугається самостійності України, гадаючи, що в умовах незалежності і свободи народ український найкраще розкриє свої потенції і найбільше дасть людству, і того, хто заперечує і відкидає існування людства як цілості взагалі і вважає всі інші нації за потні для своєї». (стор. 14—15).

«Легко побачити, що ці відмінності, — а вони не єдині, — величинні. Що за ними ховається принципово інше ставлення до світу і життя...» продовжує Ю. Шерех, який до речі страх не любить анонімів, іх всіляко лає, зокрема в цій брошурі, а саме «Ю. Шерех» є одним з надцяти його анонімів. Але це вже така «мораль» людей цієї категорії.

Шерех робить вигляд, властиво хоче сутеревати читачеві «смішність», однakoвого розуміння НКВД і Д. Донцового поняття націоналізму. Він в іншому місці робить пряму формулюку: «НКВД = Д. Донцов». Шерех опускає тільки одні «деталі» — НКВД правильно розуміє зміст українського націоналізму і його намагається знищити, а Д. Донцов правильно розуміє зміст українського націоналізму і його стверджує та оживотворює. І для НКВД, і для Д. Донцова і для українського народу, що «в житті на Україні саме таке розуміння слова націоналізм прищепилося», однаково яскіні остаточні цілі націоналізму — суверенна Українська Держава, або як каже Ю. Шерех «а і державна самостійність».

Такого націоналізму Ю. Шерех не сприймає, «таке розуміння націоналізму ледве чи можна вважати за наукове». У фразі: «приходить до гасла самостійності і то самостійності не лише в формі і змісті куль-

«Зрада клерків»

... Клерки (інтелектуалісти) затратили сьогодні свою високу ціль — вести до правди, та за тріш зрадили народ, що його мали б вести до правди». (Жюль Банда французький есеїст, французькою мовою написав книжку «Зрада клерків». Журнал Життя і Слово, Іннібрюк, 1948.)

... Література бунтувала проти мелодії. А філософія вчила, що немає правди, тільки явища... моральна постава тодішньої генерації (між двома світовими війнами). Ред.) була ще радикальніша: націоналізм віддавався й пережитаю правою, подібно і релігії...» (Альберт Камос. З ЛНВ. 1948 р.)

тури, а і державної самостійності» він себе декларує. Проаналізуємо цю фразу — ширех згоджується ще з такими «націоналізмами», що завершуються «самостійністю у формі і змісті культури», а НКВД-івсько-доцівський націоналізм і «прищеплений в житті України націоналізм» змагає до «а і державної самостійності».

Шерех проповідує бездержавний націоналізм. Такий самий, як і цитуваний вгорі, винниченківський. Шерех цей свій «націоналізм», як «концепцію сучасного етапу розвитку українства» (що за термін?! ред.) уточнює:

«Чи національне супротиви загально людського є щабель чи цінність вища і самодостатня?»

І на це питання відповідає — так, щабель, а не самодостатня цінність.

А коли «щабель», то як розв'язувати питання про ставлення до інших націй що з «волі Божої і історії» живуть на Україні? Це з «волі Божої» москалі і поляки (бо говорили про поодиноких випадково осілих на Україні представників інших націй в теорії і політиці націоналізму очевидно не можна). Шерех питає: «культурна автономія, асиміляція, чи виселення, чи (було й таке) екстермінація?» — закінчує провокативно. Для українського націоналізму Ю. Шерех створює «проблему» інших націй на Україні з москалів і поляків (а ось кілька поляків в час писання ним своєї брошюри практично не існувало, то фактично справа іде лише про москалів і Москву на Україні). Ю. Шерех прекрасно знає, що український націоналізм проблему інших націй на Україні трактує так, як й трактує перша лінія національна держава — Англія, Єспанія, Італія, Німеччина, Швеція, Франція і інші. Як ці держави й трактують? — Асиміляція, культурна автономія, виселення чи екстермінація? — Ні та, ні друге, ні четверте — є національні держави, в яких чужинці є гістами або громадянами не тубільного походження, що природньо розчиняються в тубільний стихії з бітом часу.

Отже, впершу черту в українському націоналізмі мусить бути забезпечена москалів «культурна автономія» на Україні, а сам український націоналізм є «щабель», через який «український народ найкраще розкриє свої потенції і найбільше дасть людству». Не для України, не для нації, не для її дітей, а для людства має сенс існування ширехівський «націоналізм», а щоб ця теза зачудла переконливо, то в хід пускається звичайний провокативний трик, бо «хто так не думає», то він «заперечує і відкидає існування людства як цілості взагалі і зважає всі інші нації за погані для своєї». «Коли нація не існує для людства, то така нація є людоненависницька, що вважає другі нації за погані». В такій формулі розумування Шерех вищльтовує властивий зміст націоналізму

»За зміст оголошень редакція не відповідає«

В усіх українських часописах ця стереотипна фраза «за зміст оголошень редакція не відповідає» є обов'язковим атрибутом газети. Шо як би крамар почепив на своїх дверях табличку «за якість хліба», «за якість м'яса» крамар не відповідає?

А в газеті можна — можна, склавши за цію фразою, всунути покупцеві гнилий крам і витягнути з його кишенні гроши.

Не так давно всі газети рекламивали «Велику Історію України І. Тиктора». Ці «безвідповідальні» реклами І. Тикторові зібрали немалу купу грошей, а читачі дістали... гнилий крам. Не говоримо про зміст цієї історії і не вістряємо зараз в дискусію над ним, а маємо на увазі тих кілька сот повторних плям, які

мають бути ілюстраціями до тексту і являються найважливішим елементом всякої загальної історії.

»Редакції за отримання не відповідають, обманені покупці грошики І. Тикторам складають, гнилий крам заживають, а І. Тиктори за прислугу з «безвідповідальними» редакціями зібраними грошиками діляться.«

Зараз ці «безвідповідальні» редакції закликають знову у клуб-крамничку того ж І. Тиктора гроши складати і передплату висилати на так звану »Бібліотеку«, в яку вийдуть твори авторів і на теми, одному І. Тикторові та його спільникам відомі...

А читач-передплатник?

»Буде жерти, що дадуть!...«

ABN correspondence, anti-bolshevik news-letter, English edition, June 1950, Nr. 5.

Жертви на визвольний фонд.

На Фонд Допомоги Краєві, з народи академій в 7-му річницю існування УПА, в час поїздок сотн. Крука-Мельодії з доповідями в українських осередках в Канаді, зібрали:

Вінніпег	198.76 дол.
Ошава — 4. 12. 1949	47.86 "
Гаміллтон — 10. 12. 1949	136.96 "
Вінзор — 18. 12. 1949	195.05 "
Ст. Кетеренс 24. 12. 1949	40.00 "
Лондон — 26. 12. 1949	55.00 "
Брендфорд 26. 12. 1949	52.20 "
Оttawa 31. 12. 1949	39.30 "
Монреаль 1. 1. 1950	300.00 "
Судбури 3. 1. 1950	268.73 "
Форт Вілліям	128.01 "

В грудні 1949 року на Визвольний фонд зібрали:

Андрій Самійло, Флін Флон	15.00 дол.
Анна Кушнір, Ріджайліна	5.00 "
Бартків	10.10 "
Др. І. Пасіка	10.00 "
С. Гук, Монреаль	20.00 "
і на весіллі	63.00 "
О. Шелепко, 23. 1. 1950	19.00 "
Всім жертвовавцям складаємоширу подяку.	

Референтура Зв'язку з Краєм.

На Пресовий Фонд «Сурми»:	
I. Палка	0.50 дол.
Т. Свачій	2.00 "
З. Федорів	1.00 "
Др. Бородав (збірка)	14.00 "
З концерту Форт Вілліям	
з дня 9. 10. 1949 надіслано	25.00 "
Дякуємо. Редакція.	

Марксизм — опіюм для відірваних від мас інтелігентів!

Ціна 50 пф.